

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Egész évre... — 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Üllői-ut 119. sz.
földszint 2.

Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club.

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Úszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljai helyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.**A testgyakorlat, mint orvosság.**

Általános a panasz a nemzeti satnyulás ellen. Általános a tapasztalat, hogy nemcsak izomerőben, de idegrendszerben, belső szervekben a mai nemzedék valósággal kóros, sőt azt lehetne mondani, hogy különösen a városokban lakó iparos és szellemi munkások családjai egy-egy betegségre már degeneráltak. A műveltebb családokban a bajokat ismerik is, gyógyítják is az illetők, de az általános gyógymódra alig gondol valaki. Ez pedig nem lehet más, mint a korhoz, egyénhez, életmódhoz, a bizonyos betegségre hajlandósághoz mért testgyakorlat.

Nem gondolunk itt a gyógytornára. Bár azt is el kell ismerni, hogy az ezelőtt 30-40 évvel nagyon lenézett svéd gyógytornázás ma már nálunk is nagy kedveltségnek örvend s jelesebb orvosaink is tanácsolják ennek üzését. E tornázást is egy jeles tornatár, Magvassy Mihály gyakorolta nálunk először, itt a fővárosban berendezett, kitűnően felszerelt torna-termében. Egész vagyont költött kedves eszméjére, míg szegényen hagyta itt a fővárost.

Azonban a svéd gyógytorna üzéséhez tanult vezető és orvosi tanács szükségesek,

amíg a testgyakorlatok számos faja könnyebben kínálkozik testi épségünk visszanyeréséhez. Azt is ki kell azonban jelentenünk, hogy a már beteg ember a gyakorlatok előtt kérje ki az ily dologhoz értő orvos tanácsát. Hála Istennek, ma már az orvosok nagyrésze nem laikus a tornázás terén és a legtöbb orvos ma már tudja a testgyakorlatok gyógyító hatását. Azonban ezt is csak úgy merjük állítani, mint egy jeles orvos ismerősünk véleményét. Mert a magunk tapasztalata arról tanuskodik, hogy sok orvos sem a testgyakorlatokhoz, sem a gyógyítás terén ép oly fontos szakácsmesterséghez nem ért. Ismerünk orvost, ki egész életében semmiféle testgyakorlatot nem üzött s soha egy jól elkészített ebédet nem evett; ki azt sem tudja, hogy milyen a könnyű étel. Lehet, hogy e baj csak egy orvos szerencsétlen körülményeinek eredménye, de lehet, hogy van ebben része orvosi képzésünk hiányának is. Mert az bizonyos, hogy orvosnövendékeink nem részesülnek tanstnevelési és főzési oktatásban. De ezen hiány megállapítása után térjünk a mi dolgunkra.

A testgyakorlatok tanításának egyik fontos mellékeredménye, hogy az ifju meg kell, hogy tanulja teste ápolását. A tornázás erre nézve

magában nem elégséges, hanem erre való az atletika, mely az iskolából kikerült ifjút az életbe is elkíséri. Az atletikának hatását, gyógyszer gyanánt való felhasználását az iskola-orvos volna hivatva tanítani, ha maga is értene hozzá, ha őt is megtanítanak erre az iskola-orvosi tanfolyamon.

A tornatanárnak oly sok a dolga a gyakorlatok vezetésével, hogy legfeljebb a fiukkal való beszélgetések alkalmával adhat különös utbaigazitásokat. Hanem azt röviden okvetlen meg kell, hogy mondja, hogy mely gyakorlatok miben és miért veszélyesek, hogy meddig szabad menniök, túlzás nélkül stb.

De orvosságnak kell a testgyakorlatokat azért is tartanunk, mert az ifjuság fejlődésében, a kényes nemi érettség korában ennél jobb módot a tisztaság megőrzésére nem találhatunk. Azt talán nem kell fejtegetnünk, hogy a korai nemi élet mily káros hatással van az általános épségre nézve. A francziák e veszélyes baj ellen már mit sem tudnak tenni s ettől féltik fajuk kipusztulását. Nálunk a baj még nem oly nagy; mi még bátran bizhatjuk ifjuságunkat a sportvezetők, tornatanárok gondozására, kik, ha kellő időt és módot találnak, a mi gyermekeinkből ép embert nevelnek.

Ugy, de itt a baj! A mi iskoláink sem időt, sem módot nem nyújtanak a testgyakorlatok üzéséhez, mert még a játékdélutánokat sem használják ki. Azután oly tömegben (50—60 tanuló) tartják az iskolák a tornaórákat, hogy itt egyéni képzésről szó sem lehet. Ez mind elsősorban pénzkérdés, tehát a legnehezebben megoldható része a dolognak, ép ezért örültünk a kapcsolatnak, mely a tornaoktatást a hadsereggel fűzné egybe, mert így már bizonyos, hogy iskoláink az általános haderő fokozása érdekében több időt és módot kapnak.

L. M.

A testnevelési tanács törvényjavaslatának részletes indokolása.

1. §. E szakasz az Országos Testnevelésügyi Tanács megalakítását dekretálja.

A testnevelés fejlesztését és általánossá tételét jelöli azon cél gyanánt, melynek elérése végett a tanács szervezendő. Az általános részben kifejtettek bőven indokolják azt, hogy e cél elérésére miért van

szükség, de azt is, hogy a fejlesztés és általánossá tétel igényel ily központi szervezetet, melynek székhelye, mint a §. elő is írja, másutt, mint Budapesten nem is lehet.

2. §. E szakasz a Tanács feladatát részletezi.

a) E feladatok elseje figyelemmel kíséreni és tájékoztatni a törvényhozást, kormányt és közvéleményt a különböző testnevelési rendszerek és azok eredményeiről.

A tanács ezirányu működése lesz hivatva az eltérő és sokszor kellő megértés hiányában egymással szemben álló irányzatok képviselőinek itt-ott a közügy kárára eső túlzásait helyes mederbe terelni és a hazai testnevelést oly irányba tovább fejleszteni, amely a harmonikus embernevelés gondolatának, hazai égalji viszonyaiknak és egyes országrészek helyei és kulturális viszonyainak, nemzetünk sajátos jellemvonásainak leginkább megfelel és egyben alakító hatással bír e tulajdonok közül azokra, amelyeket arra hivatott nagy emlék fajunk hibáiként jelölnek meg.

b) E feladatok másodika saját kezdeményezésből javaslatokat tenni vagy szakvéleményt adni oly intézkedések tekintetében, melyek alkalmasak arra, hogy a testnevelést, értve ezalatt a rendszeres testedzésnek mint az egészség szempontjából mindenkire nézve szükséges, nemes szórakozásnak kultiválását hazánkban általánossá, nemcsak a jobbmóduak, hanem a népmilliói, a társadalom minden rétege számára könnyen hozzáférhetővé tegyék.

A szak- és felső tanintézetekbe a testgyakorlás felvétele, a többi tanintézetekben annak az eddiginél jóval több időben intenzívebben és gyakorlati célok szem előtt tartásával is üzendő művelése, az iskolán kívül álló nagy tömegek s különösen a falusi és városi népesség üres idejének a ma divatos test és lélekrontó léha szórakozások helyett testedző gyakorlatokkal és játékokkal, katonai, tüzoltógyakorlatokkal, ünnepélyekkel való felváltása, a népnek egészsége okszerű ápolására és baleseteknél az első segély nyújtásra kioktatása stb. ezek lesznek előreláthatólag azok a területek, amelyeken a tanács ebben a feladatkörben mozogni fog.

Különös sulyt kell helyezni a tanácsnak ezirányu működésére és azt reméljük, hogy a tanács e részben teendő javaslatai hivatva lesznek úgy az iskolai, mint az iskolán kívüli testi nevelés közt szerves kapcsolatot létrehozni és testben erős, lélekben nemes és erkölcsiben tiszta nemzedék nevelésén állami erővel működő központi intézmény megalkotásával is vezethetnek majd.

c) A feladatok közt harmadik helyen áll közreműködni abban a kormányhatósági felügyeletben, amelyet egyes miniszteriumok gyakorolnak a testneveléssel foglalkozó testületek és intézmények működése felett.

Ez természetesen úgy értendő, hogy a Tanács tagjai közül az illetékes miniszter bizhat meg egyeseket, hogy ily testületek felett, melyek bizonyos közcélú működés fejében egyik vagy másik miniszterium részéről állami segínyt élveznek, valamint egyes intézmények (pl. iskolák) testnevelés felett szakszerű felügyeletet gyakoroljanak. A segínyt élvező testületek ily felügyelete régóta érzett hiányt fog pótolni, az iskolai szakfelügyelet pedig ama már alkalmazott tornafelügyelők működése mellett közszempontokból is igényli az itt kínálkozó és kevesebb anyagi áldozattal járó további kiépítést.

d) Negyedik és igen bécses feladatként a §. azt jelöli meg, hogy a tanács mintegy választott bírói, illetve békebírói minőségben határozhat oly kérdésekben, melyeket testneveléssel foglalkozó testületek eldöntés végett önként eléje terjesztenek.

Köztudomásu, hogy a közelmúltban a testedzés különböző ágait kultiváló egyes szövetségek közt kiélezett hatásköri kérdésekben mily heves harcok folytak — a közügy kárára több táborra osztva, ama lelkes küzdőknek amugy is kicsiny csapatát, akik évtizedek óta nehéz és még mindig kevésbé eredményes munkát folytatnak azért a célért, hogy a nemzet széles rétegeivel kedveltségük meg a rendszeres testedzést.

A kormányzat maga is sajnosan érezte e harcok hátrányait és ezért kíván a javaslat módot nyújtani arra, hogy a Tanács, melyet a kormányzat az ellenzéti irányzatok felett magasan álló elfogulatlan és páratlan szervnek kell hogy tekintsen, mely véleményét és ítéletét hatalmi tényezőktől, pártoktól és személyektől függetlenül mondja ki, békebíró lehessen a testületek oly vitáiban, melyet ezek önként eléje terjesztenek.

Athletika. Torna. Vivás.

25 kilométeres futóverseny. Vasárnap délelőtt rendezte a BAK. az elmaradt maratoni verseny helyett kiírt 15 km-es futóversenyét, melyet Kramml Ödön, a rendező-egyesület tagja, a gödöllői országút magas emelkedéseit tekintve, meglehetősen jó idő alatt nyert meg. Örömmel láttuk, hogy ezuttal a rendezés teljesen kifogástalan volt s a követelményeknek minden tekintetben megfelelt. Fényesen bevált a versenyzőknek automobilal való kísérése is, mert csak így volt elérhető, hogy az autóban helyet foglalt versenyorvos és versenybíró, a futókat állandóan ellenőrizhette, továbbá, hogy a két esetben szükségelt orvosi segítség rögtön rendelkezésre állott, mert daczára a hosszúra nyúlt mezőnynek, az első és utolsó helyezett futók ellenőrzésére és orvosi megfigyelésére mindössze két-három perc időre volt szükség. Egyébként pedig megfelelő számú kocsis és kerékpáros kísérte a ver-

senyzőket. Igen helyesen tette a rendező egyesület, hogy ily nálunk szokatlan hosszú távú versenyénél állandó orvosi felügyeletről, valamint a versenyzőknek elindulás előtt és beérkezés utáni felülvizsgálásáról gondoskodott. Az orvosi vizsgálat a következő: elindulás előtt valamennyi versenyző a normális érveréssel bírt és egyikük ellen sem volt kifogás. A beérkezésnél a győztes Krammlnak érverése 90 volt, Lovassé 86, Leitneré 100, Kovácsé 108, Szécsié 90 és Rezséké 100. Ezek szerint Lovass érkezett be a legjobb kondícióban, aminek az a magyarázata, hogy a cél előtt 800 métert gyalogolva, tehát pihentebben, kisebb megerőltetést igénylő munkával, tett meg, míg Kramml végspurtot csinálva, jobban igénybe vette szervezetét. A legmagasabb érverése a kaposvári Kovácsnak volt. Az orvosi vizsgálat a legnagyobb mértékben kielégítő, amennyiben a maximális érverés 108 volt, míg a szív rendelleues működése csak 120-nál kezdődik. Maga a verseny a következő volt: Lovass erős tempót diktálva a mezőny élére megy, míg 20 méterrel hátrább Kramml, majd 10 méterrel Ripszám van. 1 km.-ternél Lovass mitegy 80 méterrel vezet Kramml előtt, míg Krammlt 60 méterrel hátrább Ripszám követi. Hat kilométernél 100—100 méter van a helyezettek között, de itt azonban Ripszám az erős tempót nem bírván tovább, a versenyt feladja. Lovass ér legelőbb a fordulóhoz, kit 160 méterrel hátrább Kramml, majd 500 méterrel Leitner követ. Kramml 14 km. után fokozza az iramot és az előnyt 100 méterrel redukálja. 17 km.-nél Kramml 1000 métert 3 p. 35 mp. alatt futva, eléri Lovassat, s öt kilométeren át egymás mellett futnak. A cél előtt két kilométerrel Kramml elhuz Lovastól, ki már nem képes újra átvenni a tempót s mitegy 100 méterrel vezet, mely előnyét folyton nagyobbitva 150 méterrel biztosan győz.

1. Kramml Ödön (BAK) 1 óra 51 p. 25 mp.
2. Leitner Sándor (BAK) 1 óra 53 p. 42 mp.
3. Kovács S. (Kaposvár).
4. Szécsi Jenő (Amateur).

Indult még Rezsék (PTC) Major (Kaposvár), Molnár (BAK) a szögesczipő által okozott sérülés miatt feladták. Lovass minthogy nevezve nem volt, csak versenyen kívül indult, s második lett.

Uj világrekord 110 yardon. Londonból telegrafálják, hogy Durbánban (Délafrika) az ismert rövid távfutó Walker a 110 yardos (100.54 méter) világrekordját 0.8 mp.-cel megjavította és a távot 10.4 mp. alatt futotta be.

A Magyar Jogász Sport Egylet november hó 10-én, gróf Wenckheim László elnöklésével igazgató tanácsulést tartott, melyen dr. Karafiáth Jenő ügyvezető alelnök részletesen beszámolt az egyesület legutóbbi működéséről és legközelebbi sport és társadalmi programjáról. Az igazgatótanács jóváhagyta az 1912. május 19-én a Király-dijért tartandó hadi céllövőverseny összes előkészületeit és az egyesület által 1912.

február 10-én a Royal-szálló termeiben rendezendő Jurista Bálra vonatkozóan tett előterjesztését. Az egyesület az elmúlt nyár folyamán a Ferencvárosi Torna Clubbal rendezett interclub tennismérkőzést, majd legutóbb hölgytagjai részére tartott tenniszversenyt. A lovaskaruselt ebben az évben is a Nemzeti Lovardában a szerdai napokon rendezzi a klub és a kurzus még e hónapban megkezdődik. Miután dr. Földváry György szakosztályi elnök a vivás ügyéről tett előterjesztést és az egyesület vivómesterének újlag lovag Santelli Italo választatott meg, az ügyvezető alelnök bejelentette, hogy a BEAC. legutóbbi közgyűlésén mint főtitkárt a BEAC. elnökségbe beválasztották. Az igazgatótanács beható vita után, tekintettel az ügynek sportszempontból ezuttal helyeselhető speciális voltára, jóváhagyólag tudomásul vette az alelnök bejelentését, fenntartotta azonban régebben elfoglalt elvi álláspontját, mely szerint az egyesület tagjai az igazgatóság előzetes hozzájárulása nélkül más egyesületben vezető tisztséget nem viselhetnek. Végül a tagságra jelentkezők közül titkos szavazás után rendes tagokul felvette dr. Bajza Józsefet, dr. Bancsó Pált, dr. Bezerédj Andrást, dr. Boér Lajost, dr. Böhm Józsefet, dr. Debreczeny Ivánt, dr. Gál Jenőt, dr. Igmándy Aladárt, dr. Krudy Andort, dr. Petróczky Lászlót, dr. Rónaszéky Trux Hugót, dr. Zsembery Gyulát, pártoló tagnak: Dorogsághy Jenőt és hölgytagul: Bibél Liszkát.

A Budapesti Egyetemi Athletikai Club november hó 14-én tartotta meg dr. Klupathy Jenő tanárelnök vezetésével folytatólagos közgyűlését, amelynek tárgya az ifjúsági elnök és a választmány megválasztása volt. A közgyűlésen, amelyen az egyetemi ifjúság nagy számban vett részt, megjelent Szemere Miklós is, aki a tanárelnök meglehangu üdvözlő szavára megköszönte az ifjúságnak, hogy újra a klub tiszteletbeli elnökévé választották, majd szép szavakkal arra buzdította az ifjúságot, hogy tartson ki továbbra is a haza javára szolgáló sportok intenzív ápolása mellett. Az ifjúság nagy tetszéssel fogadta Szemere Miklós buzdító beszédét és sokáig lelkesen ünnepelte a klub tiszteletbeli elnökét. Ezután a tanárelnök elrendelte a szavazást és a beadott szavazólapok alapján ifj. Földessy Jánost egyhangulag megválasztott ifjúsági elnöknek jelentette ki. A közgyűlés Szemere Miklós tiszteletbeli elnök és Klupathy Jenő tanárelnök életével ért véget.

A Terézvárosi Torna Club jubileuma. Egy szerény keretbe, szép csöndben, de annál nagyobb ambícióval és a testedzés eszméjétől áthatott lelkesedéssel dolgozó egyesület a Terézvárosi Torna Club készül megünnepelni fűnnállásának 10 esztendő jubileumát. 1902. január hónapjában alakult meg a Terézvárosi Torna Club Fővárosi Torna Club címen és [eleinte csak a football sportot számíthatta aktív működői közé.

A club csapata ugyiszólván megalakulásának első pillanatától kezdve számottevő tényezője lett a magyar

labdarugó sportnak. Egy év mulva bekerült az első osztályu bajnokságért küzdő egyesületek sorába és eme helyét az ország tíz csapata között mind a mai napig is megtartotta,

A játékosok között uralkodó helyes sportszellem új játékosok nevelése, ifjúsági csapatok szervezése és vezetése oda juttatta az egyesületet, hogy ma az első osztályu csapatok között a bajnoki listán is előkelő helyet tölt be. Az egyesület mindjobban gyarapodó taglétszáma a főváros VI. kerületének ifjúságából nyerve erősítéseket, nevét időközben Terézvárosi Torna Clubra változtatta és mint ilyen zászlója alá vonzotta Budapest eme legnagyobb kerületének sportoló fiatalosságát. A labdarugás mellett hamarosan bevonult az egyesületi életbe a sport többi ága is. Hatalmas uszógárdát szervezett a klub, és az ő nevéhez fűződik a hölgyuszásnak nálunk való meghonosítása is. A Lovagutczai elemi iskola tornatermében a klubnak mintegy 100 tagja vesz részt Gellert Imre magyar tornász bajnok, előtornász, vezetésével a tornaórákban és készül a jubiláris ünnep egyik kimagasló aktusára, a disztornázásra. A football, uszás és torna mellett az idén a kerékpározás is programmpontja lett az egyesület működésének, amelyben igen nagy szerep jutott még az ifjúsági labdarugásnak is. A klub ifjúsági csapata jelenleg az újpesti serlegmérkőzésnek első helyezettei között áll.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Sport Csoportja a Rottenbiller-utczai tornatermében tartotta nagyszámu közönség előtt első háziversenyét, amely rendkívül fényesen sikerült. A felvonulást és a szabadgyakorlatok minden számát, amelyet Erődi Béla a jeles művezető tanított be, perczekig tartó tappsal jutalmazták. Ezután 3 csapatnak versenye következett, melynek győztesei a következők; I. csapat; 1. Langer Jenő 18 pont. 2. Zweig Simon. 17 pont. 3. Lantos Izsó 16 pont. II. csapat: 1. Sternberg Mihály 7 pont 2. Fischl Misály 6 pont 3. Preiser Henrik 5 pont. III. csapat; 1. Lendler Ferencz 2. Stern Jenő. 3. Darvas Sándor. A háziverseny befejezése előtt Schlanger Mór ügyvezető elnökhelyettes köszönetet mondott Herzka Rezső alelnöknek azért az önfeláldozó munkájáért és fáradozásáért, amelyet az egyesület sportcsoportja fejlesztése érdekében kifejtett.

A Zalaegerszegi Testgyakorlók Köre megkezdte működését Takács József tornatanár vezetésével. Hetenként kétszer gyűlnek össze a tagok; kedden és pénteken s este 1/26 órától 1/27-ig gimnasztikálnak a főgimnázium tornatermében,

A Budapesti (Budai) Torna egyesület tornászati versenye. Ősi szokáshoz híven, már kora őszszel megnyílt a BBTE, Attila-utczai tornacsarnoka, hogy benne mindazok, akik hivei a tornának, magukat a rendszeres testedzés ezen ágában gyakorolhassák. Ezen esztendőben örvendetesen csakhamar megélelné az élet

a tornaacsarnokban, melyet mindinkább többen és többen keresnek fel.

Általános érdeklődés és készülődés mellett érkezett el az első tornászati háziverseny napja, mely örvendetesen nagyszámu versenyzőt gyűjtött össze a porondon. A verseny vasárnap este 7 órakor folyt le, az összegyűlt nagyszámu nézőközönség előtt. A versenyt megelőző tagszabadgyakorlatokban 68 tornász vett részt; az egyes versenyeken jelentkezettek nagy száma miatt a csapatornázás elmaradt.

Az eredmények a következők: a negyedik csapatban, ahol kivétel nélkül az idősebb tagok versenyeztek, 12 induló közül első dr. Makucz Arthur, 2. Imreh Albert, 3. Antalffy Andor, 4. Ungváry György. III. csapatban 9 induló közül 1. Gavora Pál, 2. Perzina Ödön, 3. Hrafel Károly, 4. Stelzer Ágost.

II. csapatban 12 induló közül 1. Szüics István, 2. dr. Dobokay Árpád, 3. Száraz Károly, 4. Dánér István.

I. csoportban 6 induló közül 1. Bittebinder József. 2. Domonkos Majos, 7. Kozák Endre. — A győztesek emléktárgyakat nyertek.

Uszás. Evezés.

Megalakult a Hungária Evezős Club. A Pannon diszidensek ügye végleg eldőlt. Vasárnap délután tartották utolsó értekezletüket, melyen határozatilag kimondták, hogy új evezős egyesületet alakítanak Hungária Evezős Club czimen.

Őszinte örömmel és lelkesedéssel üdvözljük ezen új alakítást, mely a születésénél már duzzog az életképességétől és nagy reményekre jogosít. A magyar sportközönség örömmel üdvözli azt és sokat vár tőle. Joggal, mert egy oly klub, amelynek gerinczét a négy Szébeny, Keresztes, Beeske, Barabás és Jeney képezik, meg sem említve Mannó Miltiadest és Raics Lajost, hivatva van, hogy a magyar sportnak nagy szolgálatot tegyen.

Mannó Miltiades remélhetőleg skiffelni fog, mert ő kétségtelenül a legjobb magyar skiffista. A junior nyolczas kiképzését Raics Lajos fogja végezni. Ezek alapján joggal kimondható, hogy a tavasszal a Duna vizén egy új csillag fog megjelenni. A Pannon feltétlen hegemoniájának úgy látszik ezzel beföllegzett, mert a Hungária igen komoly ellenfél lesz. Ezen két rivális küzdelme pedtg a sportot csak előreviheti, a sport csak nyerhet, ; ez pedig minden igaz sportember hő óhaja.

A klub elnökévé Sacelláry György orsz. képviselőt választották, aki 10.000 koronát bocsátott a klub rendelkezésére, igazgató Raics Lajos lett.

A pannonia Siemsnél, az olimpiádra való tekintettel egy új nyolczast rendelt.

A „33“ FC és OTE uszóversenye. nov. 19-én este mutatkozott be a népszerű „33“ FC — az OTE-val közösen rendezett uszóversenyen — mint komoly uszóegylet. A szépsikerű verseny sok tekintetben szolgálhat példaként a nagy uszóegyleteknek, főleg abban, hogy a nagymezőnyű junior és handicapversenyek tudják oly élvezetessé tenni a küzdelmeket, mint két nagy ágyu hirdetett küzdelme, — hol rendszerint csak az egyik áll starthoz — még ha rekord megdöntéséről van is szó. Itt különben nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy csak sok, ily számokból álló verseny kiírásával tudjuk valahogy majd ellensúlyozni a németek sokat hangoztatott tömegfölényét. A november 19-iki verseny 230 nevezése és a nevezettek nagy részének indulása — reményt nyújt arra, hogy tovább haladva a megkezdett uton, idővel tömeg tekintetében is behozzuk a német uszósportot.

A jól díjazott verseny rendezése dicséretre méltó gyors és kifogástalan volt. Lindner Ernő jól handicapelt.

Gyermekverseny 40 méter. 1. Kiss Ernő (OTE). 2. Skuteczky (OTE). 3. Klauschek (MTK).

Tetényi emlékerseny 50 yard. 1. Petrovics Szvetizláv (II. ker. főreál isk.). 2. Ebner. 3. Zsoldos László.

Ifjúsági staféta 20, 40, 80 méter. 1. BAK. 2. FTC. 3. NSC.

60 méteres főverseny. 1. Petrovics Szvetizláv (MAFC.) 2. Eperjessy (MAC.).

A magy. kir. államvasutak téli menetrendje 1911—1912. évre.

(Folytatás.)

Az adony—pusztaszabolcs—tapoleczai vonalon a Tapoleczáról jelenleg délelőtt 8 óra 17 perczkor induló, Börgöndre délután 12 óra 5 perczkor érkező személyvonat Tapoleczáról csak délelőtt 9 óra 23 perczkor fog indulni és Börgöndre délután 1 óra 9 perczkor fog érkezni. E vonat forgalma kiterjesztetik Börgöndtől Adony—Pusztaszabolcsig, ahová délután 1 óra 47 perczkor fog érkezni. A Börgöndről jelenleg délután 12 óra 44 perczkor induló, Tapoleczára délután 4 óra 51 perczkor érkező személyvonat már Adony—Pusztaszabolcsról fog közlekedni, ahonnan délután 12 óra 35 perczkor fog indulni és Tapoleczára délután 5 óra 6 perczkor fog érkezni.

A czelldömölk—csáktornyai vonalon a Czelldömökről Ukkra délelőtt 10 óra 14 perczkor induló személyvonat Zalaegerszegig hosszabbították meg, ahová délután 1 óra 20 perczkor fog megérkezni.

Az Ukról Czeldömölkre délután 5 óra 16 perczkor érkező vonat már Zalaegerszegtől kezdve közlekedik, ahonnan délután 1 óra 38 perczkor fog indulni. A Zalaegerszegről jelenleg reggel 4 óra 21 perczkor induló, Czeldömölkre délelőtt 7 óra 37 perczkor érkező személyvonat Zalaegerszegről reggel 5 óra 50 perczkor fog indulni és Czeldömölkre délelőtt 9 óra 3 perczkor fog érkezni.

Az ukk—balatonszentgyörgyi vonalon Ukk—Sümegek között egy új vegyesvonatpár helyeztetik forgalomba. Ukról indul reggel 6 óra 15 perczkor, Sümegegre érkezik reggel 6 óra 45 perczkor, Sümegről indul reggel 7 órakor, Ukkra érkezik reggel 7 óra 21 perczkor. Az Ukról jelenleg reggel 6 óra 30 perczkor induló, Keszthelyre délelőtt 9 óra 32 perczkor vegyesvonat Ukról reggel 7 óra 46 perczkor fog indulni és Keszthelyre délelőtt 10 óra 47 perczkor fog érkezni.

A türje—balatonszentgyörgyi vonalon a Balatonszentgyörgyről jelenleg éjjel 3 óra 19 perczkor induló, Türjére reggel 5 óra 35 perczkor érkező vegyesvonat Balatonszentgyörgyről reggel 4 óra 34 perczkor fog indulni és Türjére reggel 6 óra 50 perczkor fog érkezni.

A zágráb—csáktornyai vonalon egy új személyvonatpár helyeztetik forgalomba. Zágrábból indul délelőtt 10 óra 49 perczkor, Csáktornyára érkezik délután 4 óra 5 perczkor, Csáktornyáról indul délelőtt 11 óra 43 perczkor, Zágrábba érkezik délután 5 óra 10 perczkor. A Varasdrol délután 3 óra 5 perczkor induló, Csáktornyára délután 3 óra 31 perczkor érkező vegyesvonat megszüntettetik.

A gombosi dunahid megnyitása napján az alább felsorolt vonalokon a következő menetrendváltások lépnek életbe:

Budapest keleti p. u.—Bosznabród között, Szabadka Dálján át, a jelenlegi összeköttetés helyett egy új, közvetlen gyorsvonatpár helyeztetik forgalomba. Az új gyorsvonat indul Budapestről délután 2 óra 45 perczkor, Bosznabródra érkezik este 10 óra 45 perczkor. Ellenirányban Bosznabródról indul a jelenlegi reggeli 3 óra 18 percz helyett reggel 3 óra 50 perczkor és Budapestre érkezik délután 12 óra 15 perczkor.

Ezen új gyorsvonat menettartama Budapest—Bosznabród között a jelenlegivel szemben 1 óra 7 perczcel, illetve 1 óra 17 perczcel rövidebb lesz.

Az Ujvidékről reggel 4 óra 23 perczkor induló és Budapestre délután 12 óra 40 perczkor érkező személyvonat Szabadkától—Kunszentmiklós—Tassig megszüntettetik, ahelyett a Kunszentmiklós—Tassról Budapestre reggel 7 óra 25 perczkor érkező személyvonat Indiától kifolyólag fog közlekedni, ahonnan éjjel 10 óra 31 perczkor fog indulni.

A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg este 6 óra 5 perczkor induló és csak Topolyáig közlekedő személyvonat Budapest keleti pályaudvarról este 8 órakor fog indulni és Indiáig fog közlekedni, ahová reggel 5 óra 22 perczkor fog érkezni.

E vonatpár forgalma annak idején Belgrádig fog kiterjesztetni, ha a szerb, bolgár és török vasutak a kilátásba helyezett csatlakozó vonatot forgalomba helyezik.

(Folytatjuk).

VADÁSZFEGYVEREK

! TELEFON !
112-69

! Csakis elsőrendű gyártmányok !

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
utazási cikkek és távcsöveket

csekély havi törlesztésre

szállít

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

! TELEFON !
112-69

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest keleti p. u.-ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest keleti p. u.-ra.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
1110	5	45	sz.v.	612	12	20	sz. v.
310	5	50	>	1008	12	20	>
22	6	20	>	314	12	30	>
802	6	25	gy. v.	10	12	35	>
8	6	40	sz. v.	912	12	50	>
1502	6	45	gy. v.	1504	1	20	gy. v.
1506	6	55	sz. v.	316	1	35	sz. v.
1002	7	00	gy. v.	1304	1	40	gy. v.
602	7	05	>	604	2	00	>
906	7	10	>	4	2	05	>
402	7	20	>	404	2	15	>
1302	7	25	>	916	2	20	sz. v.
312	7	30	sz. v.	318	2	20	>
808	7	45	>	320	2	30	>
608	8	00	>	26	2	30	>
406	8	10	>	512	2	40	>
508	8	20	>	1902	2	55	gy. v.
1903	8	25	>	304	3	00	>
306	8	35	>	904	3	20	>
1706	8	55	>	1022	3	30	v. v.
2	9	20	gy. v.	18	4	25	sz. v.
24	11	55	sz. v.	322	4	25	>
				606	5	00	gy. v.
				410	5	10	sz. v.
				6	5	15	gy. v.
				324	5	20	sz. v.
				514)	5	40	>
				308	5	55	>
				914	6	05	>
				1004	6	15	gy. v.
				510	6	15	sz. v.
				326	6	25	>
				328	6	40	>
				918	6	45	>
				516)	6	55	>
				28	7	00	>
				1708	7	10	>
				16	7	20	>
				332	7	35	>
				1006)	7	40	gy. v.
				1508	8	00	sz. v.
				1908	8	25	>
				334	8	40	>
				518)	9	05	>
				1306	9	15	>
				610	9	30	>
				1510	10	00	>
				336	10	05	>
				910	10	10	>
				1010	10	25	>
				408	10	25	>
				12	10	50	>
				338	11	10	v. v.
				614	11	25	sz. v.
				422	11	35	v. v.

1) Nagykátától Szolnokig csak szombaton közlekedik.

2) Csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.

3) Csak szombaton közlekedik.

A vonatok indulása
Budapest-Józsefvárosról

Délután.

330	7	05	sz. v.	Gödöllő
-----	---	----	--------	---------

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
339	5	10	v. v.	323	12	10	sz. v.
645	5	20	tszsz.	611	12	30	>
309	5	30	sz. v.	911	12	40	>
1905	5	30	>	301	12	50	gy. v.
609	5	45	>	903	1	00	>
909	5	45	>	401	1	05	>
19	5	55	>	7	1	10	sz. v.
313	6	00	>	601	1	25	gy. v.
17	6	05	>	1	1	30	>
1707	6	15	>	1901	1	40	>
11	6	25	>	1301	2	10	>
407	6	30	>	325	2	15	sz. v.
1007	6	50	>	1501	2	30	gy. v.
315	6	50	>	327	4	20	sz. v.
1505	7	00	>	329	5	25	>
1305	7	10	>	15	6	25	>
509	7	20	>	3	6	35	gy. v.
919	7	25	>	507	6	40	sz. v.
317	7	30	>	421	6	55	v. v.
319	7	40	>	907	7	20	sz. v.
21	7	45	>	607	7	25	>
1003	8	00	gy. v.	305	7	35	>
1509	8	15	sz. v.	25	7	45	>
1021	8	20	v. v.	405	8	00	>
515	8	35	sz. v.	1705	8	20	sz. v.
321	8	45	>	9	8	45	>
13	9	20	>	1507	8	50	>
307	9	25	>	27	9	00	>
1005)	9	35	gy. v.	331	9	10	>
913	9	55	sz. v.	303	9	20	gy. v.
5	10	05	gy. v.	29	9	28	sz. v.
409	10	20	sz. v.	1001	9	35	gy. v.
23	10	45	>	603	9	35	>
605	11	25	gy. v.	915	9	45	sz. v.
				403	9	55	gy. v.
				333	10	00	>
				1303	10	10	>
				333	10	25	sz. v.
				517	10	35	>
				1503	10	50	gy. v.
				1907	10	55	sz. v.

1) Fiuméről Adony-Pusztaszabolcsig csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.

2) Csak hétfőn közlekedik.

A vonatok érkezése
Budapest-Józsefvárosra.

Délelőtt.

511)	4	40	sz. v.	Tapiósály-Tapiósa
513	5	00	>	Nagykáta
311	5	50	>	Gödöllő
917	6	00	>	Kunszentmiklós-Tass

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDLÁSA Budapest nyugoti p. u. ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest nyugoti p. u.-ra.

Délelőtt				Délután					
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	hová
152	5	15	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	164	12	05	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
122	5	25	»	Érsekújvár	714	12	10	»	Szeged
154	5	35	»	Vác	1404	12	20	gy. v.	Zsolna, Berlin
718	5	40	»	Szeged, Szolnok	138	12	25	sz. v.	Nagyváros
4102	6	10	»	Esztergom	4106	12	30	»	Esztergom
156	6	20	»	Rákospalota-Ujpest	166	1	00	»	Rákospalota-Ujpest
6502	6	35	»	Lajosmizse, Kecskemét	168	1	30	»	Dunakeszi-Alag
102	6	50	k. ost. ex. v.	Wien, Páris, Ostende	4114 ¹⁾	1	50	»	Piliscsaba
506	7	00	gy. v.	(Nagyvárad, Brassó (Körösmező	504	2	05	»	Wien, Páris
1402	7	05	»	Zsolna, Berlin	126	2	10	sz. v.	(Szatmár-Németi, Kolozsvár, Brassó
104	7	55	»	Nagyszombat, Wien	170	2	15	»	Párkány-Nána
158	8	05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	4108	2	20	»	Rákospalota-Ujpest
708	8	15	gy. v.	Orsova, Bázias	108	2	30	gy. v.	Esztergom
134	8	30	sz. v.	Temesvár, Karánsebes	120	2	35	sz. v.	Wien
712	8	45	»	Nagyváros	704	2	40	gy. v.	Galánta
4104	9	05	»	Esztergom	722	2	45	sz. v.	Bukarest, Bázias
114	9	20	»	Wien, Berlin	6506	2	50	»	Czegléd
160	9	40	»	Rákospalota-Ujpest	140	3	55	»	Lajosmizse, Kecskemét
112	11	05	»	Rákospalota-Ujpest	174	4	10	»	Szob
6504	11	15	»	Lajosmizse, Kecskemét	716	4	30	»	Rákospalota-Ujpest
116	12	00	»	Wien	110	5	15	gy. v.	Szeged
					142	5	20	sz. v.	Wien
					724 ²⁾	5	40	»	Nagyváros
					176	5	50	»	Czegléd
					128	6	00	»	Rákospalota-Ujpest
					724 ³⁾	6	10	»	Párkány-Nána
					144	6	15	»	Czegléd
					724	6	35	»	Nagyváros
					4110	6	40	»	Czegléd, Ócsa
					726	6	45	»	Esztergom
					1406	6	50	gy. v.	Czegléd, Szolnok
					130	6	55	sz. v.	Pozsony, Zsolna, Berlin
					178	7	20	»	Párkány-Nána
					728	7	35	»	Rákospalota-Ujpest
					6:08	7	40	»	Czegléd
					710	8	05	»	Lajosmizse
					132	8	10	»	Bukarest, Bázias
					182	8	20	»	Vác
					4112	8	30	»	Dunakeszi-Alag
					1408	8	40	»	Esztergom
					118	9	30	»	Zsolna, Berlin
					502	9	35	gy. v.	Wien, Páris
					184	10	00	sz. v.	Bukarest, Stanislau
					706	10	15	gy. v.	Dunakeszi-Alag
					720	10	30	sz. v.	Szeged, Bázias, Bukarest
					902 ⁴⁾	11	20	k. ost.	Kiskunfélegyháza
					146	11	25	sz. v.	(Belgrád, Konstantinápoly
					702 ⁵⁾	11	30	k. ost.	(Konstantinápoly, Nagymaros
								ex. v.	Nagyváros
								ex. v.	Bukarest, Konstantin.

A vonatok indulása Buda-Császárfürdőnél.

4002	6	10	sz. v.	Esztergom	4006	12	15	sz. v.	Esztergom
4004	8	54	»	Esztergom	4014 ¹⁾	12	57	»	Piliscsaba
					4008	2	11	»	Esztergom
					4010	6	30	»	Esztergom
					4012	8	22	»	Esztergom

Délelőtt				Délután					
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	honnan	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	honnan
151	5	05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	165	12	50	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
723	5	25	»	Czegléd	137	1	20	»	Nagyváros
725	5	35	»	Czegléd	703	1	25	gy. v.	Bukarest, Bázias
4101	5	50	»	Esztergom	103	1	40	»	Páris, Wien
133	5	55	»	Nagyváros	503	1	50	»	(Tövis, Kolozsvár, Szatmár-Németi
725 ^{a)}	6	03	»	Czegléd	167	1	55	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
153	6	05	»	Rákospalota-Ujpest	4107	2	05	»	Esztergom
6507	6	10	»	Lajosmizse	169	2	40	»	Dunakeszi-Alag
721	6	20	»	Szolnok, Czegléd	171	3	00	»	Rákospalota-Ujpest
901 ^{b)}	6	25	k. ost.	Konstantinápoly, Belgrád	6503	3	40	»	Kecskemét, Lajosmizse
701 ^{c)}	6	30	ex. v.	Konstantinápoly, Bukarest	713	4	05	»	Temesvár J., Szeged
135	6	35	sz. v.	Nagyváros	139	4	10	»	Nagyváros
1407	6	40	»	Rákospalota-Ujpest	4109	5	05	»	Esztergom
709	7	15	»	Bukarest, Bázias	175	5	15	»	Rákospalota-Ujpest
125	7	20	»	Párkány-Nána	215	5	30	tvssz.	Érsekújvár
727	7	25	»	Czegléd	115	5	55	sz. v.	Wien, Berlin
501	7	30	gy. v.	(Bukarest, Kolozsvár, Máramarossziget	1403	6	20	gy. v.	Berlin, Zsolna
155	7	35	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	177	6	30	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
113	7	40	»	Páris, Wien	707	6	35	gy. v.	Orsova, Bázias
4103	7	45	»	Esztergom	105	6	40	»	Wien
6501	7	50	»	Kecskemét, Lajosmizse	107	7	10	»	Wien
157	7	55	»	Vác	711	7	40	sz. v.	Bázias, Temesvár
127	8	00	»	Párkány-Nána	179	8	00	»	Rákospalota-Ujpest
719	8	35	»	Kiskunfélegyháza	4113 ^{d)}	8	10	»	Piliscsaba
129	8	45	»	Nagyváros	143	8	20	»	Nagyváros
159	9	10	»	Dunakeszi-Alag	131	8	50	»	Párkány-Nána
705	9	20	gy. v.	Szeged	109	9	05	gy. v.	Wien
1401	9	40	»	Berlin, Zsolna, Pozsony	4111	9	25	sz. v.	Esztergom
4105	9	55	sz. v.	Esztergom	6505	9	30	»	Kecskemét, Lajosmizse
161	10	25	»	Rákospalota-Ujpest	181	9	35	»	Dunakeszi-Alag
715	10	40	»	Szeged	1405	9	45	gy. v.	Berlin, Zsolna
119	11	15	»	Galánta	505	9	55	»	(Brassó, Nagyszeben, Kolozsvár, Stanislau
163	11	50	»	Rákospalota-Ujpest	145	10	25	sz. v.	Vác
					6513	10	30	»	Ócsa
					117	10	35	»	Wien
					717	11	00	»	Temesvár
					101	11	05	k. ost.	(London, Ostende,
					185	11	25	sz. v.	(Páris, Wien, Dunakeszi-Alag

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

4001	5	53	sz. v.	Esztergom	4007	2	10	sz. v.	Esztergom
4003	7	48	»	Esztergom	4009	5	20	»	Esztergom
4005	10	04	»	Esztergom	4013 ²⁾	8	21	»	Piliscsaba
					4011	9	31	»	Esztergom

Nyomatott Schmidt Sándor könyvnyomdája an Budapest, VI., Grof Zichy Jenő-utca 3.

Előfizetési díj:

Negyedévre... 2 kor.
Félévre... 4 kor.
Égész évre... 8 kor.

Egyes szám 40 fill

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ. PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Üllői-ut 119. sz.
földszint 2.

Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csónak-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyeyi Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Satoraljaujhelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Újvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

A tanulók szánkázása.

A felnőttek által üzött sportokban nagy szerepe van a divatnak is; évről-évre változó kedvvel karolnak fel más-más sportot s a legkedveltebb sportok kimennek a divatból. Az iskola testgyakorlata nem hódol a divatnak, de azért a régi gyermekjátékból a divat által felkapott szánkázás megérdemli, hogy az iskola szempontjából foglalkozzunk vele.

A legokosabb elve az iskolai testi nevelésnek, hogy az oly módu testgyakorlat felel meg legjobban az ifjuság erősítésének, melyben az ifju lelke egész vidámságával vesz részt, mely egyaránt üditi a lelket, mint erősíti a testet. Ezért tartjuk a legjobb iskolai testgyakorlatnak az edző játékokat. Ebből a szempontból a szánkázás kitűnő testgyakorlat. Az igaz, hogy maga a leereszkedés nagyobb izomerőt nem igényel, de annál többet a tetőre való feljutás. De különben is hagyjunk már fel az örökös csont és izomerő nevelésének hangoztatásával. Testünk nevelésénél époly fontos az idegerősítés, a tüdő és szív edzése; mind e szempontokból pedig a leereszkedés is edző testgyakorlat.

Nem megyünk a tulásba, nem mondjuk, hogy a téli testgyakorlatok legjobbika a szán-

kázás, — mert ez a korcsolyázás, — hanem hanem annyit bátran állithatunk, hogy ahol kellő hely és ellenőrzés van, ott a szánkázás bátran beilleszthető az iskolai tornázás keretébe.

A lőcsei kir. kath. gimnázium példája e tekintetben már sok jó tanácscsal szolgálhat. Itt ugyanis már évek óta a tornatanár felügyelete alatt szánkáznak a fiuk. A városi rendőrkapitány a megyei és iskolai orvossal egyetértően állapította meg a diákok szánkázási helyét. Az iskola maga is szerzett be többféle mintaszánkákat, melyek után a fiuk maguk remek szánkókat csináltak. A tornatanár használat előtt a szánkókat megvizsgálja, hogy elég jók-e. A tanulók a szánkázásban természetesen a legnagyobb kedvvel vesznek részt, de a tanári felügyelet arra is jó, hogy nem töltik az egész napot a pályán.

A szánkázással kapcsolatos veszedelmek a tanári kar és az iskolaorvos előtt is ismeretesek lévén, nagyon is gondoskodtak arról, hogy semmi baj se fordulhasson elő. Először is a városi rendőrség őröködi, hogy a kijelölt helyen kívül máshol sehol se korcsolyázhassanak. A pályán pedig a kocsiközlekedést korlátozták, illetőleg betiltották.

Baj minden testgyakorlatnál fordulhat elő,

de erre mondotta egy jeles orvos, hogy nagyobb baj, ha a tanulók a bajtól félve, mit sem tesznek testük épsége érdekében.

Ma már a szülők sem féltik oly nagyon a korcsolyázástól gyermeküket, mint csak tizenöt évvel ezelőtt is. A meghüléstől tartanak a szülők úgy a korcsolyázásnál, mint a szánkázásnál. Azt be is kell látni, hogy a nehéz felkapaszkodásnál, a szánkócipelésnél kiizzadt fiúk a gyors leíramodáskor vagy a felburulásoknál bizony meghülhetnek. De mit szólnának a magyar szülők, ha látnák a gőzölögő testü angol labdarugókat, amint a jéghideg vízbe fejjel ugranak be a küzdelem után.

A mi ifjaink a szobai léghuzástól is félnek, holott ez hozza az egészséget a fülledd terembe. Arra kell éppen az egész testet edzeni, hogy a hőváltozás iránt ne legyen olyan érzékeny. A mi változó éghajlatunk alatt ez nagyon fontos dolog, Hanem ezt nem lehet másképp elérni, mintha a változó hőmérséklet-hez hozzá szokunk. Ezt pedig legjobban a téli sportok útján éadjuk el.

Ki tehát a levegőre, ki a jégre, ki a hómezőkre és hegyekre!

Az egyleti tagok változása.

Első tekintetre különös jelenségnek tűnik fel az, hogy majd minden nagyobb nyilvános és testedzést üző egyletben a tagok évenként több mint felerészben felcserélődnek. Illetőleg aki tavaly mint rendszeren működő egyleti tag szerepelt, az az idén már csak mint bár tagdíjt fizető, de tényleg az egylet telé sem néző névleges taggá lesz, vagy legtöbbször esetben még azzá sem.

Megfigyelés után azonban ezen jelenség igen természetes okokra vezethető vissza.

Mindenesetre első oka ennek nálunk az, hogy csak minden második egyén tartja a mesterkéltnél való testedzést oly szükséges valaminek, amiért még havonként egy-két forintot is kiadni ne sajnálna.

Magában véve ugyan bagatel összeg az a pár forintnyi tagsági díj, pénzés embernek meg éppen számba sem vehető csekélység; mégis torlaszkó ez, melyen a legszebb elméletek is feltorlódhatnak, összemorzsolódnak, mert nincs különösen manapság dús-gazdag egyén se olyann, aki ha egy-kettőt lép, már ne ébrednének gyors kielégítést igénylő vágyai, amelynek megszerzésére éppen az a tagdíjra szánt 1–2 forint

alkalmas lenne. Hát kell nekem oda menni? Menjen, aki abból él, úgy is unom már az egészséget. És a dominus spektakulárisnak majd hogy igaza nincs, mert valóban unatkozott is már az utóbbi gyakorló órák alatt.

Önök tisztelt egyleti intéző és vezető uraim azt mondják: hogy az ily ember ledérkedő, szalonhős, vagy blazirt gondolkozású ember? Csalódnak uraim! Ő már képes nyugodtan aludni délutáni rövid álmát, másrészt meg van annyi friss vér ereiben, erő a tagjaiban, jó érzés lelkében, hogy a kiéltség és a lelki ferdeség vádjá sem érheti. Csak egyetlenegy hibája van: az, hogy hiu és érzékeny ember. De hát ki nem az ezen a földön. Én is, önök is, mindannyian ilyenek vagyunk, ilyenekké nevelnek szülőink, az iskolák, az emberek, az élet maga. Az a dolog, mely ez emberi közös gyengéinket nem sérti, sőt annak hizeleg, mindig kedves dolog, mely után fáradhatlan buzgalommal visszatérünk; míg ellenben, aki vagy ami ezen oldalunkról vagdos vagy ér, annak ha csak szeret tehetjük, hátat fordítunk minél előbb.

Vajjon nincs-e indokolva valamely dolog vagy játék iránti érdeklődésünk elszendergése, ha azt veszszük észre bensőnkben, hogy az megszűnt táplálni emberi gyengéinket és untalan meg-megtámadja gyengédebb érzéseinket? Vajjon szeretheti az az egyén a testedzésnek testületi üzését, akit testületi működtetés esetleg csak arról győz meg, hogy mily érdekes némely emberi természetek és mily terhes bármi is, ha hozzá nincs meg a kedv, a szenvedély?

Talán ki lehet mondani azt, hogy az atletika és torna körébe vágó működések nem egészen olyanok, hogy általuk mindenki kielégítve láthassa lelki vágyait is, mert vagy a test nem hajol egészen szolgálatába, vagy a lélek nincs felbuzdulva reá. Mindkét esetben lehet oka a működés anyagjának sajátosága vagy a működtetésnek módja, vagy a működtető egyének természetete.

Maga a tornászati és atletikai anyag önmagában unalmas, ha nincs felbuzdítva reá hiuságunk és ezt legalább néha, ha csak rövid pillanatokra is, fel nem eleveníti legalább annyira, hogy azzal önmagunknak önmagunk előtt tetszelegjünk. Unalmas akkor is a működés, ha a működési kikötött móddal bilincs veretik a kedélyre. Végül a kiállhatatlanságig unalmas az, ha a működtető egyén az ő sajátos eljárásával — akarva nem akarva — nevetségessé tesz mások és önmagunk előtt is esetleges gyengességünk folytán. Az unalom pedig ő, az elől szabadulni fog mindenki minél előbb.

Tehát mondjuk ki, hogy azért távozik fele már egy év leforgása után is majd minden tornaegyletből (még Németországban is) és az atletikában, kivéve Angliát: mert az pénzázdozattal jár; mert a gyakorlatoznak kivitele nem mindenkinek szerzi meg önhiúsága gyönyörét; mert a gyakorlat alkalmazása olyan,

amellyel nem eresztheti meg örömrésztének fékét; vagy mert a gyakorlatokban a vezető egyén bánásmódja olyan, mely miatt ezer apró indulathullámzások után végre is csordultig telik a pohár.

Fájdalom! Az ellen nem lehet tenni, hogy oly hiuk vagyunk. Kezdve a legelső tehetséges egyéntől, le a legtehetetlenebbig, nincs egy is, kit meg ne lehetne nagyon bántani azzal, ha testi tehetségét egy bizonyos percen belül lejjebb taksáljuk, mint amennyire azt magukban teszik. Mindenki büszke hol egyik, hol másik izmára, csontjára vagy idegére, tapintsunk bókolvára erre rá, mosolyt lelünk; ócsároljuk éppen ezt, fanyar lesz az ajk válasza. Talán jól is van ez így, talán ily roppant hiúságok nélkül előre törekvés sem lenne.

Ne igyekezzünk tehát elfojtani senkiben e testi képesség iránti hiúságát sőt a kezdőkben növefjük, a haladóknak tartassuk meg, a képzett ügyességüknek bocsássuk meg. Így mégis legalább csökkenthetjük az évente távozó és többé vissza nem térők számát.

Cs. P.

A testnevelési tanács törvényjavaslatának részletes indokolása.

(Folytatás.)

Kényszerről természetesen nem lehet szó, mert e testületek autonóm jogába oly mértékben belenyulni, hogy az ily vitákat kötelesek legyenek a Tanács elé vinni, a magyar alkotmány által mindig tiszteletben tartott szabadságjogok sérelmével járna, mire pedig sem ok, sem szükség fenn nem forog.

Egyébként is remélhető, hogy az érdekelt testületek e forumot, mely tekintélyét pártatlan és közhasznú munkájával bizonyára rövidesen meg fogja teremteni, minden kényszer nélkül igénybe veendik, mert legsajátabb érdekük, hogy az ily viták fölősen ne kössék le jobb ügy számára szükségelt erőiket.

e) Ötödik és nem kevésbé fontos feladatként jelöli meg a szabályzat azt, hogy a Tanács javaslatokat tegyen az Országos Testnevelési Alap felhasználására

Ezen alap rendeltetését és létesítésének módját a javaslat 9. §-a részletezvé, — ott lesz róla részletesen szó. Maga az a körülmény, hogy az alap felhasználására a Tanács javaslatokat tegyen, alig igényel külön indokolást, mert ez a szerv lesz képes arra, hogy a testi nevelés képét országosan áttekintse, következésképp tehát arra is, hogy az anyagi eszközöket teljes pártatlansággal oda irányítsa, ahol azok segítségével a legkiadóbb eredmények lesznek elérhetőek. Igazságos mértékkel mérve itt a fővárosnak, a vidéknek és az ország különböző részeinek és szigorúan a közérdeket és csakis ezt tartva szem előtt, — éberrel vigyázva mindenütt, hogy a széthúzó erők egyesítenek — s az egyesült erők szét ne forgácsoltassanak.

3. §. E szakasz biztosítékul szolgál annak, hogy a különböző miniszteri tárczák jövőben a Tanács, mint a testnevelés országos irányítására hivatott szervnek közreműködését igénybe vegyék minden olyan intézkedés tételénél, mely a testnevelés ügyével szervesen kapcsolatos. A „rendszerint“ kitétel nem arra céloz, hogy mellőztessék a Tanács, amikor az adminisztrációnak a Tanács meghallgatása talán kevésbé volna kényelmes, hanem azt, hogy nem minden apró adminisztratív ténykedésnél veendő igénybe a Tanács — ami lehetetlen is volna, — hanem fontos elvi és szervezeti kérdésekben, — melyek új irányok, új szervezetek alkotásával vagy a meglévő irányzatok, szervezetek részbeni módosításával kapcsolatosak.

4. §. E szakasz a Tanács elnöksége és tagjairól intézkedik.

Az elnöki tisztet a vallás- és közoktatásügyi miniszternek óhajtja a törvényjavaslatot fentartani, ki egyúttal a 8. §. értelmében a Tanács felügyelő hatósága is lesz.

Athletika. Torna. Vivás.

Amerikai hírek. Amerikában még a mostani holt-saisonban is élénk élet uralkodik, Brown, az amerikai szövetség elnöke, lemond állásáról és helyébe Pawlingot, a Chicagó AC elnökét fogják választani.

Az Irish American AC világhírű gárdája újra megerősödött. A klub tagjai sorába lépett Henry Green, az amerikai 100 yardos bajnok, aki hazáját, Texast elhagyta, Newyorkban telepedett le.

Mike Murphy, a hírneves amerikai olimpiai trainer állása megrendült. A fiatalabb generáció Lawson Robertsont óhajtja trainernek, aki az amerikai színek, mint sprinter a st-louisi és athéni olimpiádon képviselte. Még teljesen bizonytalan, hogy Murphy, vagy Robertson lesz-e a Stockholmba kiküldendő amerikaiak trainere.

Newyorki tiz legnagyobb egyesülete egy önálló szövetséget alakított. A szövetség főfeladata az ifjúsági sport fellendítése. (Ajánljuk a MASz figyelmébe. A szerk.) Minthogy minden egyesület pályával bír, kötelezték magukat azokat az ifjúságnak díjtalanul átengedni, továbbá egyletenkint legalább egy ifjúsági versenyt rendezni.

Mc. Donaldnak végül sok kísérlet után sikerült Ralph Rose 24 fontos súlydobási rekordját megjavítani. Az eddigi rekord 1166 cm. volt, melyet Mc. Donald husz centiméterrel javított meg.

Mc. Namara, egy új futó csillag Amerikában. Egy 5 mértföldes versenyben biztosan győzött Smith és Daly ellen 25 perc 23 mp. alatt,

Óriási meglepetéssel végződött a 10 mértföldes bajnokság, melyet Scott biztosan nyert 53 perc 20 mp. alatt, oly nagyságok, mint Collins, Daly, Bellar és a védő Kramer ellen.

A hármasugrás világrekordere Athearne és a hires sulydobó Watth nem lesznek az amerikai olimpiai team tagjai, mert ir születésűek és még nem amerikai honpolgárok.

A középfogásos gerelyvetésben új rekordot állított fel Snediger 5090 cm. es dobásával, míg Beatty (Columbia) 1510 cm.-es sulydobásával új egyetemi rekordot állított fel.

Az egyetemek már mind megrendezték golyáversenyeiket. Az eredmények a következők:

Cornell: 150 yard: Wildberry 16.4 mp. 60 yard: Ingersoll 6.6 mp. $\frac{3}{4}$ mértföld: Cadig 3 p. 39 mp. Távolugrás: Cripén 685 cm.

Yale: 100 yard: 10.2 mp. 220 yardos gátfutás: 28 mp. $\frac{1}{4}$ angol mértföldes 52.4 mp. magasugrás 177 cm.

Pensylvania: 100 yare: Martin 10 mp. $\frac{1}{2}$ mértföld: Foster 2 perc $\frac{1}{4}$ mértföld Lockwood 51.6 mp.

Harward: 100 yard: Tower 10.6 mp. 120 yardos gátfutás: Tappny 15.2 mp. 2 mértföld: Stone 9 p. 57 mp. Fél mértföld: Caiter 2 perc 06 mp.

Amerika, mint fentiekből látható, lázas működést és előkészületet fejt ki az olimpiára és ott, ahol így dolgoznak, a siker nem maradhat el.

A stockholmi olimpiád programja. Stockholmból írják, hogy a jövő évi olimpiai játékokat rendező bizottság a napokban már szétküldte az 1912-ben a svéd fővárosban rendezendő játékok és versenyek programját. Külön füzet jelenik meg a lóversenyek és külön a vitorlaversenyekek programjáról. A versenyek védnöke a svéd király, tiszteletbeli elnöke a trónörökös és részt vesz a rendezés munkájában az egész svéd arisztokrácia és a hadsereg. A három füzet a magyar olimpiai bizottság útján bárki által megszerezhető. A tennisversenyektől eltekintve, amelyeket részben már május hónapban tartanak meg, a többi játék június 29. és július 22-ike között folyik le. A hatalmas fallal körülvett Stadion, amelyet a svéd kormány a verseny céljaira építtetett, 10.000 négyszögméternyi belterületű, a football mezőnye 6800 négyszögméter. Díjakat Európa majdnem minden uralkodója adott, a mi királyunk vándordíját a díjlovaglóknak nyerte. Gróf Andrassy Géza vándordíjat tűzött ki a lovasok diszugratására, Budapest főváros pedig a kardvívás nyertes csoportjának. A program értelmében csak egy díjat véd magyar ember: Weisz Richárd, a birkózás vándordíját. Legérdekesebbnek ígérkeznek az ötös és tízes atletikai versenyek, a birkózás, vívás, uszás és evezés. Akik a hegymászás, vagy vadászat terén különösen kiemelendő eredményeket értek el az utolsó négy évfolyamán, az erre vonatkozó bejelentéseket a svéd szervező-bizottsághoz legkésőbb márczius hó 1-ig tegyék meg, mert az olimpiai arany-érmeket azok is megkapják, akik e téren a legkiválóbb eredményeket tudják felmutatni. A füzetek igen behatóan foglalkoznak minden sportággal és ezek a részletek, valamint a rajzok felette érdekelni

fogják nemcsak a kijelölt 120 magyar versenyzőt, hanem azokat az amatőröket is, akik előreláthatólag nagy számban fogják a svéd fővárost felkeresni.

A Nagy Béla dr. emlékverseny. Az alig egy évtized alatt hatalmassá lett magyar sport legkiválóbb magyar vezértérifiai közül való dr. Nagy Béla, akit a vívósport körül szerzett elévülhetetlen érdemeinek némi elismerésül a magyar vívóegyesületek egy intenciójában igazán nemes ünneplésben részesítettek december 10-én (vasárnap).

Tizenöt vívóegyesület összeállt és egy gyönyörű örökös vándordíjat alapított annak a mindenki által szeretett szerény férfiúnak az emlékére, akinek a legnagyobb része van abban, hogy a magyar kard félelmetes ma már az egész világon. E vándordíjért — eltérőleg az eddigi sablontól, — minden egyesület csak egy vívóval küzdhet. A válogatottak küzdelme tehát ez, amelyben győztesnek lenni a legnagyobb dicsőség és amely küzdelem igazán méltó emléket fogja alkotni mindenkor Nagy Béla érdemeinek. Igazán kicsinyes munkát végeznénk, ha eme érdemeket felsorolni megkísérelnők. Nemcsak a vívósport hívei, hanem az egész magyar sporttársadalom tisztában van azokkal és mi most csupán afölötti örömmünkben adunk itt kifejezést, hogy a vívókörök megtalálták azt a helyes formát, amelynek keretében e kiváló sportférfiu a jól megérdemelt ünneplésben részesülhetett. A magyar sport egy gyönyörű eseménnyel gazdagodott a Nagy Béla emlékverseny kiírásával, amelynek a vívósport még igen nagy hasznát fogja látni.

Áttérve már most a verseny méltatására, konstatálhatjuk, hogy az sportszempontból kitünően sikerült. Tizenöt egyesület képviselője az utolsó perczig kétes kimenetelű küzdelmet vívott. A favoritok dr. Földes, Tóth és Werkner voltak. Ezek közül Werkner Lajosnak jutott a győzelem pálmája, hogy azonban minő küzdelem volt az elsőségért bizonyítja az, hogy Werknernek ez az elsősege csupán egy tusson mulott (Földessel szemben).

Werkner Lajos megérdemelte győzelmét Kiváló technikáját erőteljes akciókkal párosítva és Földes finom munkájával szemben épen ennek tulajdoníthatja győzelmét. Az erkölcsi győztes azonban föltétlen dr. Földes Dezső, akinek szinte tulfinom akciói lebilincselően szépek voltak. Ellenfeleivel bámulatos röviden végzett és ha Fodorral szembeni assautját nem könnyelműsködi el, úgy a verseny tényleges győztesse lett volna. Werknerrel szemben egy vitás tussal vesztett.

A harmadik helyre a budaiak vívója, Dunay Bertalan került, aki ugyan Földessel holtversenyben a második helyen végzett, de egy újabb döntő assautban vereséget szenvedett. Dunay helyezése meglepetés és csak fényes bizonyossága e régi vívó nagyszerű fejlődésének.

A negyedik helyet a magyar bajnok, Tóth Péter

foglalta el, aki ezuttal nagyon rossz formát mutatott. Mintha nem lett volna elég trainingje.

A többi vivó közül feltétlen dicséret illeti a fiatal Pintér Gézát, akinek vakmerő akciói és vehemens tempótámadásai kellemes feltűnést keltettek és a jövőre vonatkozólag a legszebb reményekkel kecsegtetnek.

A verseny befejeztével kezdődött meg dr. Nagy Béla ünneplése. Hajdu Marcell, a rendezőség és a versenybíró elnöke, szép szavakkal üdvözölte az ünneplést, átadván neki a vándordíjnak márványba és ércbe vésett alapító levelét.

Meghatottan mondott köszönetet Nagy Béla az ünnepeletetésért. Magasszárnyalású szép beszédben szerényen elhárított magáról minden érdemet és fogadta, hogy továbbra is önzetlen munkása lesz a magyar vivósportnak. A szünni nem akaró lelkes ünneplés mindennél jobban bizonyította, hogy ennek a férfiúnak az érdemeit mindenki megérti és őszinte szívből jó az a sok elismerő szó, amellyel az ünnepeletet elhalmozták.

A szebbnél-szebb tiszteletdíjak kiosztása következett ezután, majd a Hungáriába vonult a társaság, hol egy fényes bankett keretében vagy 15 felköszöntőben ünnepeleték a nap hőseit.

A Nagy Béla örökös vándordíját tehát a Nemzeti Vivó Club nyerte az idén, Werkner Lajos személyében. A NVC fogja megrendezni jövőben a versenyt, minthogy pedig az idén is ő rendezte, kötelességünknek tartjuk őszintén megmondani, hogy az idei rendezés nagyon sok kifogásolni valót hagyott hátra, sőt egyes részeiben szinte bosszantó volt.

A verseny színhelye a Lloyd diszterme volt. Az itt felállított dobogóról már bebizonyosodott, hogy nem vált be. A versenyzőknek minduntalan attól kellett tartaniok, hogy lepotyognak róla és egyikkel — Urbanek hadnagygyal — bizony megesett, hogy a közönség közé esett és jól megütötte magát. Nevetséges látvány volt, amint a dobogó két végén az arra felkért nézők mindig vigyáztak, hogy a leesni készülő vivót visszalökjék. A közönség elhelyezése ügyetlen volt, csupán az első sorban ülők láthattak, a többieknek a székekre és egyéb alkalmosságokra kellett kapaszkodniok. A sajtó munkásaival meg absolute mostohán bántak, azok örülhettek, ha leghátul székekre ágaskodva időnkint egy-egy nézőtől tudták meg, hogy mi történik.

Ami azonban mindnyájunkat legjobban bosszantott, az Nagy Béla ünnepeletésének módja volt. A nyomtatott program, de meg az ujságokban közzétett kommunikék is azt hirdették, hogy Nagy Béla ünnepeletése a következőképen történik: (szóról-szóra) dr. Nagy Bélát üdvözlük 6 órakor: Honvédelmi ministerium nevében Hazai Samu m. kir. honvédelmi minister, Vallás- és közoktatásügyi ministerium nevében dr. Gopcsa László min. oszt. tanácsos, a Magyar Athletikai Szövetség nevében dr. Bárczy Istváy polgár-

mester elnök és az összes szövetségek és egyesületek elnökei.

Mind e helyett azonban nem történt semmi más, amit már föntebb elmondottunk holott jelen volt Hazai minister és Gopcsa tanácsos is.

Igazán nem tudjuk, hogy mi szüksége volt a rendezőségnek olyan programot adni, amely csak papiroson van meg és amelynek nem teljedése legalább is kellemetlen félreértésekre adna alkalmat az esetben, ha nem Nagy Béláról lenne szó és ha nem lett volna mindenki tisztában azzal, hogy csupán a rendezőség — enyhén szólva — ügyetlensége idézte elő a történeteket.

Az új amatördefinició. Az angol lawn-tennis szövetség, Lord Desborough elnöklete alatt tartott ülésén újólag megállapította az amatördefinició. Ez a határozat a kontinens játékosaira nagy fontossággal bír, minthogy az angol lawn-tennis szövetség még mindig első szövetsége a világnak. A szabály a következő:

Amatőr az, aki:

1. Lawn-tennist nem pénzdíjért, pénzfogadásért vagy más anyagi előnyért játszik;
2. aki professzionistával nem mérkőzött;
3. aki lawn-tennist nem tanított pénzért. (Kivételt képeznek az iskolák tanítói.)
4. aki díjait pénzért vagy egyáltalán nem értékesítette;
5. aki nem fogadott el utiköltséget vagy egyéb költségmegtérítést. (Játékos, mint szövetségének vagy klubjának képviselője, elfogadhat uti és szállóköltséget, de ehhez a szövetség előzetes hozzájárulása szükséges);
6. aki nem fogadott el pénzt tenniszerek reklámirozásáért;
7. aki egy más szövetség által nincsen disqualifikálva;
8. aki fenti pontok egyike ellen sem vétett.

Korcsolyázás.

Új korcsolyapálya a Margitszigeten. A MAC régi becézett tervét valószínűleg meg az idén. Váratlanul és boszorkányos gyorsasággal jégpályává alakította át hatalmas sporttelepét a Margitszigeten. Muzsa Gyula képviselő érdekes ideát hozott haza Svédországból: ponyvákat teregetnek szét a pályán és azon hízalják a jeget; ilyen formán sokkal gyorsabban tudnak jeget elővarázsolni. Ezt a rendszert fogadta el a MAC is, amely átalakított helyiségeit csütörtökön este nyitja jégtagjai számára. Az új sport megnyitása ünnepelesen fog lefolyni, hangversenynyel és buffettel. A mostani hűvösre fordult időjárás mellett az sincs kizárva, hogy akkora jég lesz, amit a Margitszigeten hamarabb lehet elérni, mint a város más helyén, mert a klímája hidegebb.

Az új korcsolyapálya iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Budapest amugy is szegényesen van ellátva jégpályákkal. A MAC a korcsolyapályát nemcsak tagjai, hanem általában minden jó társaság részére megnyitja és így a társadalom széles rétegei számára teszi hozzáférhetővé. Megnyitó-ünnepeletére minden uri embert szívesen lát. Belépő díjat természetesen nem szednek.

A magy. kir. államvasutak téli menetrendje 1911–1912. évre.

(Folytatás és vége.)

India—Belgrád között egy új gyorsvonatpár helyeztetik forgalomba, illetőleg a jelenleg Zágráb—India között közlekedő gyorsvonatpár forgalma kiterjesztetik Belgrádig. Az új vonat Belgrádból reggel 5 óra 15 p.-kor indul. Indiára reggel 6 óra 26 p.-kor érkezik. Ellenirányban Indiáról éjjel 10 óra 4 p.-kor indul és Belgrádba éjjel 11 óra 9 perczkor érkezik.

A Budapest keleti pályaudvarról délután 3 óra 20 perczkor Belgrádba induló gyorsvonat megállása Kunszentmiklós—Tasson, Fülöpszálláson és Ópozván megszüntetetik. E helyett jelzett állomásokon az új gyorsvonatok fognak megállani.

Az Indiáról este 9 óra 32 perczkor induló Ujvidékre éjjel 11 óra 4 perczkor érkező tehervonatnál a személyszállítás megszűnik.

A Fülöpszállásról jelenleg délután 5 óra 1 perczkor Kecskemét felé induló gyorsvonat Fülöpszállásról délután 4 óra 43 perczkor fog indulni és ott az új, Budapestről délután 2 óra 45 perczkor induló gyorsvonathoz fog csatlakozni. Ugyanezen gyorsvonathoz nyer csatlakozást a Kiskőrösről Kalocsa felé jelenleg délután 5 óra 30-perczkor, az új menetrend szerint délután 5 óra 13 perczkor induló, valamint a Kiskunhalasról Regőczére jelenleg este 6 óra 17 perczkor,

az új menetrend szerint délután 5 óra 35 perczkor induló személyvonat is.

A Szabadkáról jelenleg délután 3 óra 22 perczkor Ujgombosra induló személyvonat Szabadkáról d. u. 2 óra 15 perczkor fog érkezni és Ujgombosra este 7 órakor fog érkezni. Az Ujpalánkáról jelenleg délután 5 óra 93 perczkor Bácsordásra induló vegyesvonat Ujpalánkáról délután 5 óra 16 perczkor fog indulni és Bácsordason át Ujgombosig fog közlekedni, ahová este 7 óra 40 perczkor érkezik.

A Bácsordasról jelenleg este 7 óra 40 perczkor Ujpalánkára induló vegyesvonat Ujgombosról fog közlekedni és onnan este 8 óra 24 perczkor fog indulni és Ujpalánkára éjjel 10 óra 14 perczkor fog érkezni.

E vonat Ujgomboson csatlakozást nyer Budapest felől az új bosznabródi gyorsvonathoz, valamint a Bosznabrod felől jövő személyvonathoz.

A Bosznabrodáról Ujdombovárra jelenleg délelőtt 10 óra 2 perczkor érkező gyorsvonat csak Eszékfől, az Ujdombovárról Bosznabrodra jelenleg este 6 óra 15 perczkor induló gyorsvonat csak Eszékig fog közlekedni,

Budapest, 1911 szeptember havában.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

VADÁSZFEGYVEREK

! TELEFON !
112—69

! Csakis elsőrendű gyártmányok !
Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
.: utazási cikkek és távcsöveket .:
csekély havi törlesztésre

szállít

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

! TELEFON !
112—69

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest keleti p. u.-ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest keleti p. u.-ra.

Délrelejt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
1110	5	45	sz.v.	612	12	20	sz. v.
310	5	50	>	1008	12	20	>
22	6	20	>	314	12	30	>
302	6	25	gy. v.	10	12	35	>
8	6	40	sz. v.	912	12	50	>
1502	6	45	gy. v.	1504	1	20	gy. v.
1506	6	55	sz. v.	316	1	35	sz. v.
1002	7	00	gy. v.	1304	1	40	gy. v.
602	7	05	>	604	2	00	>
906	7	10	>	4	2	05	>
402	7	20	>	404	2	15	>
1302	7	25	>	916	2	20	sz. v.
312	7	30	sz. v.	318	2	20	>
908	7	45	>	310	2	30	>
608	8	00	>	26	2	30	>
406	8	10	>	512	2	40	>
508	8	20	>	19-2	2	55	gy. v.
1906	8	25	>	304	3	01	>
306	8	35	>	904	3	10	>
1706	8	55	>	1022	3	30	v. v.
2	9	20	gy. v.	18	4	25	sz. v.
24	11	55	sz. v.	322	4	25	>
				606	5	00	gy. v.
				410	5	10	sz. v.
				6	5	15	gy. v.
				324	5	20	sz. v.
				514 ¹⁾	5	40	>
				308	5	55	>
				914	6	05	>
				1004	6	15	gy. v.
				510	6	15	sz. v.
				326	6	25	>
				328	6	40	>
				918	6	45	>
				516 ¹⁾	6	55	>
				28	7	00	>
				1708	7	10	>
				16	7	20	>
				332	7	35	>
				1006 ¹⁾	7	40	gy. v.
				1508	8	00	sz. v.
				1908	8	25	>
				334	8	40	>
				518 ²⁾	9	05	>
				1306	9	15	>
				610	9	30	>
				1510	10	00	>
				336	10	05	>
				910	10	10	>
				1010	10	25	>
				408	10	25	>
				12	10	50	>
				338	11	10	v. v.
				614	11	25	sz. v.
				422	11	35	v. v.

- ¹⁾ Nagykátától Szolnokig csak szombaton közlekedik.
²⁾ Csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.
³⁾ Csak szombaton közlekedik.

**A vonatok indulása
Budapest-Józsefvárosról
Délután.**

330 7 05 sz. v. Gödöllő

Délrelejt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
339	5	10	v. v.	323	12	10	sz. v.
645	5	20	tszsz.	611	12	30	>
309	5	30	sz. v.	911	12	40	>
1905	5	30	>	301	12	50	gy. v.
609	5	45	>	903	1	00	>
909	5	45	>	401	1	05	>
19	5	55	>	7	1	10	sz. v.
313	6	00	>	601	1	25	gy. v.
17	6	05	>	1	1	30	>
1707	6	15	>	1901	1	40	>
11	6	25	>	1301	2	10	>
407	6	30	>	325	2	15	sz. v.
1007	6	50	>	1501	2	0	gy. v.
315	6	50	>	327	4	20	sz. v.
1505	7	00	>	329	5	25	>
1305	7	10	>	15	6	25	>
509	7	20	>	3	6	35	gy. v.
919	7	25	>	507	6	40	sz. v.
317	7	30	>	421	6	55	v. v.
319	7	40	>	907	7	20	sz. v.
21	7	45	>	607	7	25	>
1003	8	00	gy. v.	305	7	35	>
1509	8	15	sz. v.	25	7	45	>
1021	8	20	v. v.	405	8	00	>
515	8	35	sz. v.	1009	8	05	>
321	8	45	>	1705	8	20	>
13	9	20	>	9	8	45	>
307	9	25	>	1507	8	50	>
1005 ¹⁾	9	35	gy. v.	27	9	00	>
913	9	55	sz. v.	331	9	10	>
5	10	05	gy. v.	303	9	20	gy. v.
409	10	20	sz. v.	29	9	28	sz. v.
23	10	45	>	1001	9	35	gy. v.
605	11	25	gy. v.	603	9	35	>
				915	9	45	sz. v.
				403	9	55	gy. v.
				905	10	00	>
				1303	10	10	>
				333	10	25	sz. v.
				517	10	35	>
				1503	10	50	gy. v.
				1907	10	55	sz. v.

- ¹⁾ Fiumeről Adony-Pusztaszabolcsig csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.
²⁾ Csak hétfőn közlekedik.

**A vonatok érkezése
Budapest-Józsefvárosra.
Délrelejt.**

511²⁾ 4 40 sz. v. Tápósüly-Tápósáp
 513 5 00 > Nagykáta
 311 5 50 > Gödöllő
 917 6 > Kunszentmiklós-Tass

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest nyugoti p. u.-ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest nyugoti p. u.-ra.

Dél előtt				Dél után					
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	hová
152	5	15	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	164	12	05	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
122	5	25	>	Érsekújvár	714	12	10	>	Szeged
154	5	35	>	Vác	1404	12	20	gy. v.	Zsolna, Berlin
718	5	40	>	Szeged, Szolnok	158	12	25	sz. v.	Nagyvaros
4102	6	10	>	Esztergom	4106	12	30	>	Esztergom
156	6	20	>	Rákospalota-Ujpest	166	1	00	>	Rákospalota-Ujpest
6502	6	35	>	Lajosmizse, Kecskemét	168	1	30	>	Dunakeszi-Alag
102	6	50	k. ost. ex. v.	Wien, Paris, Ostende	4114 ¹⁾	1	50	>	Piliscsaba
506	7	00	gy. v.	(Nagyvárad, Brassó, Kőrösmező)	504	2	05	gy. v.	Wien, Paris
1402	7	05	>	Zsolna, Berlin	126	2	10	sz. v.	(Szatmár-Németi, Kolozsvár, Brassó)
104	7	55	>	Nagyszombat, Wien	170	2	15	>	Párkány-Nána
158	8	05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	4108	2	20	>	Rákospalota-Ujpest
708	8	15	gy. v.	Orsova, Bázias	108	2	30	gy. v.	Esztergom
712	8	30	sz. v.	Temesvár, Karánsebes	120	2	35	sz. v.	Wien
134	8	45	>	Nagyvaros	704	2	40	gy. v.	Galánta
4104	9	05	>	Esztergom	722	2	45	sz. v.	Bukarest, Bázias
114	9	20	>	Wien, Berlin	6506	2	50	>	Lajosmizse, Kecskemét
160	9	40	>	Rákospalota-Ujpest	140	3	55	>	Szob
162	11	05	>	Rákospalota-Ujpest	174	4	10	>	Rákospalota-Ujpest
6504	11	15	>	Lajosmizse, Kecskemét	716	4	30	>	Szeged
116	12	00	>	Wien	110	5	15	gy. v.	Wien
					142	5	20	sz. v.	Nagyvaros
					724 ²⁾	5	40	>	Czegléd
					176	5	50	>	Rákospalota-Ujpest
					128	6	00	>	Párkány-Nána
					724 ^a	6	10	>	Czegléd
					144	6	15	>	Nagyvaros
					724	6	35	>	Czegléd, Ócsa
					4110	6	40	>	Esztergom
					726	6	45	>	Czegléd, Szolnok
					1406	6	50	gy. v.	Pozsony, Zsolna, Berlin
					130	6	55	sz. v.	Párkány-Nána
					178	7	20	>	Rákospalota-Ujpest
					728	7	35	>	Czegléd
					6508	7	40	>	Lajosmizse
					710	8	05	>	Bukarest, Bázias
					132	8	10	>	Vác
					182	8	20	>	Dunakeszi-Alag
					4112	8	30	>	Esztergom
					1408	8	40	>	Zsolna, Berlin
					118	9	30	>	Wien, Paris
					502	9	35	gy. v.	Bukarest, Stanislau
					184	10	00	sz. v.	Dunakeszi-Alag
					706	10	15	gy. v.	Szeged, Bázias, Bukarest
					720	10	30	sz. v.	Kiskunfélegyháza
					902 ^a	11	20	k. ost. ex. v.	(Belgrad, Konstantinápoly)
					146	11	25	sz. v.	Nagyvaros
					702 ^a	11	30	k. ost. ex. v.	Bukarest, Konstantin.

A vonatok indulása Buda-Császárfürdőről.

4002	6	00	sz. v.	Esztergom	4006	12	15	sz. v.	Esztergom
4004	8	54	>	Esztergom	4014 ¹⁾	12	57	>	Piliscsaba
					4008	2	11	>	Esztergom
					4010	6	30	>	Esztergom
					4012	8	22	>	Esztergom

Dél előtt				Dél után					
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	honnan	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	honnan
151	5	05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	165	12	50	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
723	5	25	>	Czegléd	137	1	20	>	Nagyvaros
725	5	35	>	Czegléd	703	1	25	gy. v.	Bukarest, Bázias
4101	5	50	>	Esztergom	103	1	40	>	Paris, Wien
133	5	55	>	Nagyvaros	503	1	50	>	(Tóvis, Kolozsvár, Szatmár-Németi)
725 ^a	6	00	>	Czegléd	167	1	55	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
153	6	05	>	Rákospalota-Ujpest	4107	2	05	>	Esztergom
6507	6	10	>	Lajosmizse	189	2	40	>	Dunakeszi-Alag
721	6	20	>	Szolnok, Czegléd	171	3	00	>	Rákospalota-Ujpest
901 ^{b)}	6	25	k. ost.	Konstantinápoly, Belgrad	6503	3	40	>	Kecskemét, Lajosmizse
701 ^{b)}	6	30	ex. v.	Konstantinápoly, Bukarest	713	4	05	>	Temesvár J., Szeged
135	6	35	sz. v.	Nagyvaros	139	4	10	>	Nagyvaros
1407	6	40	>	Berlin, Zsolna	4109	5	05	>	Esztergom
709	7	15	>	Bukarest, Bázias	175	5	15	>	Rákospalota-Ujpest
125	7	20	>	Párkány-Nána	215	5	30	trvszz.	Érsekújvár
727	7	25	>	Czegléd	115	5	55	sz. v.	Wien, Berlin
501	7	30	gy. v.	(Bukarest, Kolozsvár, Maramarossziget)	1403	6	20	gy. v.	Berlin, Zsolna
155	7	35	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	177	6	30	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
113	7	40	>	Paris, Wien	707	6	35	gy. v.	Orsova, Bázias
4103	7	45	>	Esztergom	105	6	40	>	Wien
6501	7	50	>	Kecskemét, Lajosmizse	107	7	10	>	Wien
157	7	55	>	Vác	711	7	40	sz. v.	Bázias, Temesvár
127	8	00	>	Párkány-Nána	179	8	00	>	Rákospalota-Ujpest
719	8	35	>	Kiskunfélegyháza	4118 ^{a)}	8	10	>	Piliscsaba
129	8	45	>	Nagyvaros	143	8	20	>	Nagyvaros
159	9	10	>	Dunakeszi-Alag	131	8	50	>	Párkány-Nána
705	9	20	gy. v.	Szeged	109	9	05	gy. v.	Wien
1401	9	40	>	Berlin, Zsolna, Pozsony	4111	9	25	sz. v.	Esztergom
4105	9	55	sz. v.	Esztergom	6505	9	30	>	Kecskemét, Lajosmizse
161	10	25	>	Rákospalota-Ujpest	181	9	35	>	Dunakeszi-Alag
715	10	40	>	Szeged	1405	9	45	gy. v.	Berlin, Zsolna
119	11	15	>	Galánta	505	9	55	>	(Brassó, Nagyszében, Kolozsvár, Stanislau)
163	11	50	>	Rákospalota-Ujpest	145	10	25	sz. v.	Vác
					6513	10	30	>	Ócsa
					117	10	35	>	Wien
					717	11	00	>	Temesvár
					101	11	05	k. ost. ex. v.	(London, Ostende, Paris, Wien)
					185	11	25	sz. v.	Dunakeszi-Alag

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

4001	5	53	sz. v.	Esztergom	4007	2	10	sz. v.	Esztergom
4003	7	48	>	Esztergom	4009	5	20	>	Esztergom
4005	10	04	>	Esztergom	401 ^{b)}	8	21	>	Piliscsaba
					4011	9	31	>	Esztergom

Előfizetési díj:

Negyedévre... 2 kor.
Félévre... 4 kor.
Égész évre... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Üllői-ut 119. sz.
földszint 2.

Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegecs.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti heggyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn.-testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Miniszterünk szava.

Az országgyűlésen mondotta miniszterünk, hogy a *testgyakorlatok terén az athletikára kell vetni a fősúlyt.*

Jól esik hallanunk a magas helyről és így messzehangzó szókat, mert ettől sok tettet remélünk. Reméljük elsősorban azt, hogy azok hallják meg legelőbb, kiket illet, a tornatanárok. Hallva e szókat, úgy kell, hogy értse mindenki, hogy az athletika, a szabadtéri mozgás váljék uralkodóvá az ifjuság testi nevelésében. De nem jelenti azt, hogy mellette nincs helye a tornázás okos nemeinek.

Nagy jelentőségűek a miniszter szavai, mert a torna és athletika közt folyó 30 éves háborúnak vetnek véget az athletika győzelmével. E lapok első számával veszi kezdetét a német torna ellen folytatott irodalmi harc, s most halljuk a legdöntőbb helyről az ígét, mely a szabadtéri mozgásoknak ítéli oda a pálmát.

A hosszú harc alatt is sokan mást értettek az athletika alatt és ma is sokan mást gondolnak, mint amit jelent. Ma már nem gondolunk e szónál sem a római, sem az angol athletikára, hanem a szabadtéren végezhető

természetes edző mozgásokra, melyek verseny és trening nélkül is gyakorolhatók. Nincs ennek az athletikának semmi veszélye, semmi rossz hatása, csak tanítani kell tudni. De itt van a baj!

A hosszú küzdelemben a veszélyes német torna védelmére mindig a tornatanárok vállalkoztak, legelső sorban a tornatanárokat képző tornatanárok. Hát hogyan tudják az athletikát tanítani az olyan tornatanárok, kik azt éppen nem ismerik, mert ha ismernék, nem volnának ellenségei.

Ha tehát miniszterünk azt akarja, hogy szavainak legyen hatása az iskolára, úgy első sorban a tornatanárság képzéséről kell gondoskodnia. Ezt pedig csakis az állam által vezetett, kiválóan szervezett állami tornatanárképzőben eszközölheti. Hogy miért késik ezen legfontosabb ténye a miniszteriumnak, arra csak az lehet a felelet, mert nincsen rá fedezet. De azt hisszük, hogy rövid idő múlva megvalósul e régen sürgetett fontos szerve a testi nevelésnek.

A miniszter szavainak azonban már ma is meg lesz az az eredménye, hogy a tornatanárság a tanulókat igyekezni fog a még oly tiszta, még oly nagy tornateremből is kivinni

a szabadba a szabadmozgásokra. A tornaterem maradjon csak menedékhely, hová a tanulók a zuhogó záportól menekülnek. De a hó, a hideg elől ne meneküljenek a fiuk, hiszen ott kell magukat edzeni, védeni a bajok ellen.

Azt is tudjuk, hogy különösen már öregedő tornatanárnak nem kellemes naponként 4–5 órát a nagy hidegben rendes utcai ruhában kiabálva tölteni. De itt nem lehet szó egyéni kényelemtől, itt az ifjuság jólétéről van szó. Az idősebb tanároknak adjon az iskola jó bundát, vagy hócipőt, de az ő náthája miatt ne maradjon edzetlenül az iskola egész tanulósága.

E lapok a tornatanárság igaz barátjai voltak mindig, de csak akkor, míg érdekeik a testnevelés ügyével egyezők voltak. Ne vegye tehát senki magára nézve sértőnek, hogy olyan tornatanárról beszélünk, ki a maga kényelméért nem viszi a tanulókat a szabadba. Mert ilyeneknek is kell lenni, ha minden hátramaradottságunk okának a rossz tornatermeket hozzák fel. Hiszen mi el tudunk képzelni ideális testnevelést tornaterem nélkül is.

A miniszter szavai tehát jelentsenek már ma is annyit, hogy a tanulók főleg a szabadban végezzék gyakorlataikat. Már ez is nagyon szép eredményeket fog létrehozni.

Tornafelügyelői értekezlet.

1911. decz. 15-én folyt le a ministeriumban a tornafelügyelői értekezlet, melynek öt órai tartama bizonyosságot szolgáltat nemcsak a jelentések részletes voltáról, hanem a résztvevők türelmes érdeklődéséről is.

A gyűlésen dr. báró Barkóczy Sándor elnökölt, a jegyzőkönyvet dr. Ottó József vezette. Elnök üdvözli az értekezleten megjelenteket. A napirenden levő felügyelői jelentéseken kívül sok fontos kérdést tart megvitatatandóknak; így a tornatanári kvalifikáció, a tornatanárképzés, a testnevelési tanács megalakítása, a tanítás eredményesebbé tételeinek módjairól kellene tanácskozni, de előnyösebbnek tartja e kérdéseket előbb egy szűkebbkörű bizottság munkásságára bízni. Kéri a felügyelőket, hogy jelentéseikben világosítsák meg testnevelésünknek mostani helyzetét.

Dr. Juba Adolf a pápai gimnázium tornatermét kicsinek találja. Svédornaeszközök nincsenek. Öltöző és mellékhelyiségek nincsenek. A tanítás eredménye jó, a játékokat a fiuk kedvvel gyakorolják. A vivást 36-an tanulják. Az iskola-orvos a fiukat tanítja és gyógyítja is. Ortopedia is lesz a jövő évben. Az orvos fizetése az iskola részéről 1200 K. A közös étkezőben 400-an jó ellátást kapnak.

Esztergomi gimnázium tornaterme kicsi, udvara szűk. Öltöző nincsen. A tornát hárman tanítják. Így az eredmény sem egészen elégséges. A játék dolga jól áll. A vízisportokat a tanulók kedvvel üzik. A kispapokat is fogják ezután a testgyakorlatokban edzeni, most is kedvvel labdázna.

Szombathelyen jó épületet talált, a német torna-felszerelés jó, svédszerek nincsenek. A tornát elemi iskolai tanító tanítja szép eredménnyel. A játékokat nagyban gyakorolják. A labdarugást nagyon szeretik a tanulók. Az uszást, korcsolyázást és czéllövést is gyakorolják. A lövőtér messze van. Ez iskolában talált az első balesetbiztosítást, mennyiben az intézet 500 tanulónak biztosításáért évi 54 K-át fizet.

Kassán a gimnáziumban a terem és a felszerelés is mintaszerű, de öltöző itt sincs. Az udvar nagy. A tornát jó eredménnyel itt is elemi iskolai tanító tanítja. A játékkedv is nagy. Sportot eleget üznek. A gyakorló-tér messze van.

A kassai főreáliskolában a tornaterem régi, kicsi, sötét. De a tornatanítás pótolja a hiányokat, az eredmény jó.

Szemző Lajos az udvarhelyi áll. gimnáziumban szép tornatermet és tágas udvart talált, az eredmény minden tekintetben jó. A református gimnáziumban a terem régi, most épül az új csarnok. A játéktér szép. A tanítás eredménye jó. A felmentettek száma kevés.

A csíksomlyói gimnáziumnak nem volt tornaterme, az udvaron gyakoroltak. Minden sportot üznek, az eredmény jó. A tanulók jól neveltek, egészségesek.

Bély Mihály Tordán hatalmas atletikát talált, mert tornaterem hiányában a szertornázást nem is gyakorolták. A játékokat is jó kedvvel játszották, bár játéktérük szűk.

A naszói gimnáziumban a tanítás oláh nyelven folyik. A tornatanítás helyesen történik. Jól és kedvvel tornáznak. 3 okleveles tanár egyöntetűen vezeti a tanítást. A tanulók jól fejlettek, erkölcsös jó magaviseletűek. A játékdélutánokat is megtartják. A tornaterem felszerelése hiányos. Svédornaeszer nincs. Érdekes és okos módon rendezik a kirándulásokat. 2–3 napra kimennek a szabadba is, sátorok alatt táboroznak, sütnék, főznek. Az atletikát kissé elhanyagolják.

A besztércei ev. gimnáziumban 3 tanár tanítja a tornát jó eredménnyel. Tornaterem nincs, a tanulók egyleti tornacsarnokba járnak. A tornaórákat délután tartják. A kirándulásokat több napon tartják szabad táborozással. A fegyelmezés kitűnő.

Dr. Schuschny Henrik a zalaegerszegi gimnáziumban szük termet talált, melynek nincsen öltözője. A játéktér az iskolától távol van. A tornát népiskolai tanító tanítja jó eredménnyel. A fegyelem és testtartás jó. A felmentettek száma sok: 6·8 %.

Csurgón a ref. kollegiumban alig van felmentett tanuló. Szép játéktér van az iskola mellett, a tanulók csaknem mindig itt tartózkodnak. A játékokat kedvvel gyakorolják. A labdarugást a tornatanár nem engedi játszani. Szerinte jobb volna, ha a fiuk felügyelet alatt játszanák ezt az edző játékot.

Elnök megjegyzi, hogy nincs ok, mely miatt e játékot tilalom alá vegyék.

Nagykanizsán most épül az új tornaterem a régi sötét, rosszul felszerelt. A szertornázást a játékokkal pótolják. A katonai gyakorlatokat egyenruhában, fegyveresen, nagy kedvvel végzik a tanulók.

Barkóczy br. elnök kéri a tornafelügyelőket, hogy vizsgálódásaik során és a jelentéseikben fordítsanak gondot arra, hogy vajjon a VII—VIII. osztályok tanulóinak magatartásán meglátszik-e a tornatanítás eredménye. Vajjon az iskolán kívül is fordítanak e gondot a fiuk az okos, egészséges életmódra. Milyen a tanulók modora, állása, járása? Milyen az egyes iskolákban a tanári felügyelet az iskolán kívüli tanulói életmódra nézve?

Halász Zsigmond meglátogatta a szilágysomlyói, erzsébetvárosi és petrozsényi iskolákat. Azt tapasztalta, hogy a tanulók külső formája nem felel meg a követelményeknek, csak a petrozsényi tanulók megjelenése jó. A tanári karok a tanulók elszállásolását mindenütt figyelemmel kísérik, de sok helyen nagyon rossz lakásban és ellátásban részesülnek. Erzsébetvárosban még a víz is rossz. A szabadban töltik a tornaórákat. Az egészségügyi viszonyok jók. Erzsébetvárosban a szép tornaterem svédszerekkel is fel van szerelve. Petrozsényben a tornaterem szintén szép. Az egyes ablak miatt azonban jól be nem fűthető. Ez iskolában egy tanuló sincs a tornától felmentve. Erzsébetvárosban sok kirándulást tartanak. Ifjusági tornaköröket nem talált. A katonai gyakorlatokat nem tanítják. Az iskoláknak nincs játéktérük, a játékokat a fiuk nem kedvelik.

Párdány Emil dr. a szolnoki és kecskeméti iskolákat látogatta meg. A szolnoki áll. gimnáziumban az alsó osztályokban az eredmény kitűnő, érdeme a fiatal törekvő tornatanárnak. A felső osztályokat nem szakemberek tanították; az eredmény kevés, a tanulók modora kihívó. A felmentettek százaléka 6·3. Az iskolaorvos a háziorvos tanácsára menti fel a tanulókat, mi nem helyes. Vivást, korcsolyázást, uszást gyakorolják a tanulók. Játéktérre nincs az iskolának. A labdarugást kedvvel játsszák. A tornaterem levegője rossz.

A kecskeméti áll. főreáliskola épülete rossz, termei egészségtelenek. Most kap az iskola új épületet. Eddig a rosszul felszerelt piarista-iskola termében tornáztak. A játéktér megfelelő. A tornázást ifju és kedv-

vel tornázó tanár tanítja, az eredmény kitűnő. Felmentés kevés: 2 %.

A kecskeméti ref. kollégium is most kap új épületet. A mostani tornaterem poros, piszkos. Öltöző nincs. A fiuk rendszeren az udvaron vannak. Játéktér nincsen, a piaczon szoktak játszani, különösen a rugdalót.

Tuszkay Ödön dr. a debreczeni református főgimnázium tanulóinál érdekes modort tapasztalt. Az internatusban a fiuk maguk tartják fenn a tisztaságot. A fegyelem kissé laza. A tanítás régiés. A teremben töltik az órákat, játékot, sportot nem üznek.

A szegedi k. gimnáziumban a fegyelem kitűnő. Mindenki kedvvel tornázik. Az igazgató lelkes barátja az ügynek.

A kalocsai gimnáziumban a szellőztetés lehetetlen. Katonai és tüzoltói-gyakorlatokkal pótolják a tornázást. A fiuk magatartása jó, katonás. A hálótermek kicsinyek. Felmentés kevés történik.

Oheroly János a pozsonyi liceumban tisztaságot és rendet talált, de a tornában nem kielégítő eredményt, mert az osztálytornázást nem gyakorolják. A katonai gyakorlatokat sem tudják a fiuk. A tornaterem elhanyagolt. A játéktér távol van s nem is járnak ki.

A vágújhelyi izr. reáliskola elhanyagolt állapotot tüntet fel; a tanítás is gyenge. A tanárnak nincs is képesítése. A tornaterem elég nagy.

A látogatott iskolákban nagy a felmentettek száma, pl. Pozsonyban 25 %-on felül.

Barkóczy br. elnök megjegyzi, hogy helytelen dolog, ha a tanuló a tornaórát olyan tantárgyszerű órának veszi, melyről örömmel elszökik, hogy a szabadban játszhat. Ennek oka tanítási módszerünk és egyes tanároknak tulszigoru, kevésbbé barátságos modora. A játékdélutánokban is azért nem értünk el jobb eredményt, mert itt is a szigoru rendszeresség kedvéért szegte a gyermeki játékkedvet.

Oheroly a nagyszalontai főgimnáziumban az ifjak átlagát gyengének találta. A céllovészettel a fiuk nagy kedvvel foglalkoznak. Osztálytornázást nem gyakorolják. A játékok számára való iskolai udvart kár volt más célra felhasználni.

Barkóczy br. elnök intézkedni fog, hogy az egész iskolaudvar szabaddá tétessék és a játékokra használható legyen. A torna alól való felmentésekre nézve megjegyzi, hogy tenni kell valamit, mert így akiknek testi épségére nézve legégetőbb volna a segítség, éppen semmi gyámolításban sem részesülnek az iskola részéről. Az ily felmentetteket heti két különórán vagy félórán orvosi tanácsra kellene tornáztatni, illetőleg velük a nekik megfelelő testmozgásokat végeztetni. Érdeklődik a minister ur az internátusok különböző típusainak jó és rossz oldalairól; kéri a felügyelőket ezek megfigyelésére.

Ádámi Károly meglátogatta a dévai áll. reál, a gör. kel. gimnáziumot és a sepsiszentgyörgyi Mikó-

kollegiumot. Mindenütt jó a tornaterem. A brassói román gimnáziumban a csert nem tartják tisztán. Déván a szellőztetés hiányos. Szentgyörgyön minden kitűnő állapotban van. Játéktér is mind a 3 iskolánál van. Mindenütt kielégítő az eredmény, kivált a Mikó-kollegiumban. A dévai internátusban szigorú a felügyelet. A brassói szász iskoláknak külön tornautasításuk van, de nagyjában megegyezik az állammal. A felmentettek arányszámai: Déván 9^oo, Brassóban 3^oo, Szentgyörgyön 2^oo.

Bernáth István a gyönki algimnáziumnál sok kifogásolni valót talált. Tornaterem nincsen. A katonai gyakorlatokat jól végzik. A tanulók jó magaviseletűek, egészségesek, de gyengék. Felmentettek arányszáma 6:3.

Keszthelyen a tornaterem kicsi, a felszerelés hiányos. A játéktér 3 hold nagyságu. A tanulók csónakáznak, usznak, korcsolyáznak. A kirándulást angol módon üzik. A felmentés 7^oo. Az újpesti áll. gimnáziumnak rendes tornaterme nincs. A tanulók modora kissé szabados. Sportegyleteknek csaknem minden nagyobb tanuló tagja. Felmentés 9^oo. A tanítás az iskola udvarán folyt. Az eredmény a körülményeknek megfelelően elég jó. Óhajtaná, hogy a tanulóknak a sportegyletekbe való járása ellen tennének valamit.

Barkóczy br. elnök megjegyzi, hogy a tanulók egyetemeskedése ellen már régen kiadta a miniszter a rendeletet az iskolai hatóságokhoz, újabban kiadni felelősen: legfeljebb az egyleteket, illetőleg sportszövetségeket hívhatjuk fel, hogy a középiskolai tanulókat ne vegyenek fel.

Gerenday György mondja, hogy a belügyminiszter minden egyleti alapszabályt csak úgy hagy jóvá, ha ott világosan ki van mondva, hogy tanuló az egylet tagja nem lehet. Az egyleti junior csapatokban való szereplésük nem veszélyes, mert vervényben nem vehetnek részt.

Barkóczy br. elnök, a sportszövetségektől elvárhatjuk, hogy a versenyre jelentkező tanulókat ne igazolják. A tornakörök alakulását a miniszter pártolja, de kötelezővé nem lehet tenni ily körök alakítását.

Szafka Manó meglátogatta az újverbázi községi, zentai községi és újvidéki szerb gimnáziumot. Tornaterem van mindenütt jó szellőztetéssel. Svédzerek sehol sincsenek. Újverbászson a játékkedv feltűnő, jó nagy udvaron játszanak. A rugdalót is szeretik. A felső osztályok magatartása jó. Az erkölcsi magaviselet kifogástalan.

Az újvidéki gimnáziumban az eredmény jó. A fegyelem kissé laza. Felmentés 3^oo. A sportokat kedvel üzik.

A zentai gimnáziumban az eredmény kissé gyenge, pedig az iskola mindent megtesz a testnevelésért.

Barkóczy br. megjegyzi, hogy az elbírálásnál főszempont ne a zárhelyi mozgásokra, hanem a szabadtéri gyakorlatokra irányuljon.

Gerenday György a helybeli ág. evangélikus, Barcsay-utcai és Bulyovszky-utcai áll. gimnáziumokat látogatta meg. A viszonyok és az eredmény mindenütt kitűnő, különösen az ev. iskolában. A tanítás utasítás-szerű. Itt megjegyzi, hogy az utasításokat újból kellene kiadni.

Dr. Ottó József jelenti, hogy a tornatanárok egyesülete most dolgozik az utasítások átdolgozásával. A felügyelők számára újabb kérdőíveket fog a miniszter kiadni.

Porzsolt Jenő a lőcsei kath. gimnáziumot és áll. főreáliskolát látogatta meg. Mindkét helyen kitűnő eredményt talált, kiváló tornatanárokat és az ügy iránt érdeklődő igazgatókat. Felemlíti, hogy a reáliskolának nincs fürdője, holott az könnyen volna létesíthető.

Barkóczy br. elnök: Az igazgató előterjesztésére az iskolai fürdő létesíthető, mert Lőcsén van vízvezeték és az iskolának van tere is hozzá.

Ezután elnök megkérdi a felügyelőket, hogy a svédornaszerek beszerzésére nézve mit ajánlanak.

Dr. Juba Adolf szerint a tornatanítást anatómiai alapon kell tanítani, ilyen a svédorna, ezt tehát a legmelegebben ajánlja.

Szafka és Bernáth csak két szer beszerzését ajánlják. A svéd rács ellen szólnak Bély, Oheroly. Különbben minden felszólaló dicséri a svédornát és a szerek beszerzését ajánlja. Egyedül Szemző figyelmeztet, hogy ne menjünk túlzásba, mert eddig még minden tapasztalat megegyezik abban, hogy a magyar gyerekek, még a leányok is, unják a svédornát. Porzsolt a legfontosabbnak a tanárok kiképzését tartja, a szerek beszerzése csak oda ajánlható, hol ezekhez képzett tanár van. Különbben ő is unalmasnak, bár üdvösnek tartja a svédornát, de gerinczét nem alkothatja a mi iskolai testgyakorlatunknak.

Barkóczy tehát kimondja, hogy a miniszternek a gyűlés ajánlja a szerek beszerzését. A kispapok testnevelése érdekében lehet az egyházi hatóságoknak írni, mert maga is üdvösnek tarja, hogy a lelkesedésre készülő ifjuság erős és edzett, és jövő hivatására, mint a nép vezetője, elkészült legyen. Az iskolák tornatermei mindenestre nyitva legyenek erre a célra.

Ezután az elnök megköszöni az értekezlet hozzászas türelmét s az ülést a tagok éljenzése közt bezárja.

Athletika. Torna. Vivás.

A Magyar Athletikai Szövetség sorozatos felolvasásai. A Magyar Athletikai Szövetség, sportunkat vezető testületeink ez előkelő faktora, ismét fényes tanujelét adta kiváló agilitásának, elfoglalt pozíciójára való rátermettségének és mindenképp helyes sportértékének. Tényleg valóra váltja programjának egyik nagyszerű pontját, a „sport terjesztése“-t. Az őszi szezon befejeztével ugyszólván minden szabadtéri sport néhány

hónapos kényszerű pihenőt tart és ezt a vacantiát használta ki ügyesen a MASz, midőn régi kedves ideáját, a testnevelés fontosságát ismertető, sorozatos felolvasásokat rendez. Föltétlen dicséret illeti a MASz nagytehetségű, fáradhatatlan titkárát, Stankovits Szilárdot, akinek oroszlánrésze van a terv megvalósításában.

Az előadások sorozatát december hó 21-én kezdte meg dr. Karafiáth Márius, Bars vármegye tb. főorvosa. A Sándor-utcai régi képviselőház nagytermét szép számu közönség töltötte meg. Jelen voltak: dr. Wildner Ödön székesfővárosi tanácsnok és dr. Demjén Géza tanácsjegyző, dr. Füzesséry Árpád, dr. Gerenday György, Iszer Károly, Stankovits Szilárd, dr. Mártonffy Miklós, dr. Karafiáth Jenő, dr. Gerentsér László, dr. Speidl Zoltán, dr. Hajdu Marcell, dr. Mező Béla, dr. Talics Péter, Sáray-Szabó László honvéd őrnagy és Pogány Géza százados és még számosan sportéletünk kitűnőségei közül.

Az előadást dr. Füzesséry Árpád a MASz alelnöke nyitotta meg, miután Bárczy István polgármester hivatalos elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg. Az előadó Karafiáth Máriust a sportközönség már ismeri, egyrészt különböző cikkeiből, melyek szociális és sportlapjainkban jelentek meg, másrészt a tavaly elhunyt turini egyetemi professzor, Mosso Angelo két világhírű művének fordításából és az ahoz fűzött mély tartalmu kommentárokból. Ez alkalommal „A játék és a sport neveléstani értékéről“ volt előadásának czime. Nagy értékű, szép felolvasását a megjelent közönség mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta és több alkalommal élénk megnyilatkozását adta tetszésének. Az előadó röviden vázolta a testi nevelés fejlesztésére vonatkozó törekvéseket az ó-kortól napjainkig, majd részletesen fejtegette azt a kiszámíthatatlan előnyt és nyereséget, amelyet a játék és a sport ifjura, vénre, fiura és leányra egyaránt gyakorol jellemének, önérzetének megszilárdításában. Végül futólag érintette a sportnak ellensúlyozó hatását az alkohol élvezetével és a sexuális élet kicsapongásaival szemben. Az előadót a jelenlevők lelkesen megtapsolták nagyszerű előadásáért, a MASz nevében pedig dr. Füzesséry alelnök köszönte meg dr. Karafiáth odaadó fáradozását.

A karácsony labdarugó sportja. A magyar sportársadalom érdeklődése a karácsonyi ünnepek alatt a messzi Németország felé fordult, ahol a magyar bajnokcsapat munkálkodik azon, hogy labdarugó-sportunknak becsülést szerezzen.

A Ferencvárosi Torna Club körútja — mint előrelátható volt — diadallal indult meg. Az első ellenfelek — habár korántsem lehet róluk azt állítani, hogy gyenge tudásuak, — még nem közelítik meg annyira a FTC. klasszist, hogy azt az utazási fáradság, idegen terrenum és környezet, stb. a vereségre handicapeljék.

A körut szervezője, nem hiába, — hogy a legügyesebb magyar football-vezető, de ezuttal sem tagadta meg magát. Ügyes beosztással fokozatos mérkőzéseket állított össze, amelyeket végignyerni szemre nagy dicsőség, míg ha közbe kudarc is esik, hát nem nagy szégyen.

A hamburgi Victoria és a brémai ellenfél is Németországban elég jó klasszist képviselnek, de biztosra vesszük, hogy az Üllői-uton mindkét csapatot legalább nyolcz goalkülönbséggel verné a komplett FTC. Németországban a FTC-nek talán csak három-négy igazi ellenfele van, amelyek között föltétlen a karlsruhei Phönix a legjobb.

Az a körülmény azonban, hogy a FTC egy fáradtságos őszi szezon után indult a nagy utra és nem komplett csapattal, mert hiszen egyik főerősségük, Fritz kapus nem védhet, teljesen méltó ellenfelévé teszi a berlini Preussent és Herhát is. Ha tehát a FTC e két ellenfelével is sikeresen birkózik meg, aminek normális körülmények között be kell következni, úgy feladatát fényesen oldotta meg és körútja teljes sikerűnek mondható.

A FTC első győzelmei bizonyára kellő önbizalmat öntöttek a fiukba a további munkára vonatkozólag és ez idegenben félgyőzelmet jelent egy jó klasszisu csapatnak.

A mérkőzések eredményei.

FTC. — Victoria Hamburg 5 : 3.

Féldő 4 : 2.

FTC. — Bremer SpC 5 : 0.

Féldő 1 : 6.

A Budapesti (Budai) Torna Egylet hagyományos napján, december hó 7-én tartotta Attila-utca 2. szám alatti tornacsarnokában ez idei disztornáját. A csarnok ez alkalommal színültig megtelt nézőközönséggel. A disztornán 124-en vonultak föl. A menetet fiuk 20 tagból álló csapata nyitotta meg. Következtek a kislánycsapatok (18), majd 26 hölgytornász s a menet végén 60 egyesületi tornász vonult föl. Valamennyi résztvevő hófehér dresszben. Az élénk tetszéssel kísért tagszabadgyakorlatokat csapattornázás követte, majd pedig a három lovon való együttes tornászás következett, amely kétségkívül tornászati szempontból a disztorna értékes számát képezte. A kislánycsapatok svédrendszerű tagszabadgyakorlatok a laikus nézőközönség előtt is a svédnevelő tornászás kiváló tulajdonságairól tettek tanúbizonyságot. A legteljesebb fegyelem és összmunka jellemezte a fiuk buzogány-gyakorlatait, akiknek a közönség élénk elismeréssel adózott. A gyermek-tornászást Bajor Károly egyesületi tag vezette. A budai tornaegyesületben esztendőnk óta nagy fáradtsággal, de nagyobb eredménnyel meghonosított hölgytornászat a disztornán való bemutatásával egy újabb rendkívüli értékes szereplésével gazdagította eddigi sikereit. A 26 hölgy által változóütembeosztással zenére végzett tag-

szabadgyakorlatok a legszigorubb kritikával is alig illelhető mintacsapat-tornázást mutattak be. Szünni nem akaró taps jutalmazta a hölgyek kitűnő munkáját, amelyre méltán rászolgáltak s amelyet, mint értesülünk alkalmunk lesz a nagy nyilvánosságnak is bemutatni. Az est tornászati részének utolsó számát a férfi mintacsapat tornázása képezte. A csapat ez alkalommal a még csak egyszer bemutatott és annak idején a versenybírák által is egyhangulag a legnagyobb értékszám-mal értékelt Toldy-verseny fabotgyakorlatait mutatta be ugyancsak zenére. A jelenlevő közönség nekik is a legteljesebb tetszését fejezte ki oly annyira, hogy úgy a férfi, mint a női mintacsapat az utolsó két gyakorlatot megismételni volt kénytelen. A disztorna keretébe illesztett tornászati házibajnoki versenyek eredményeinek Kollár elnök által történt kihirdetése és az elvétel fejezte be a disztornát. A disztornázást társasvacsora követte, amelyen körülbelül 120 tag vett részt.

Uzás. Evezés.

Uj evezős egyesület a fővárosban. „Hungária“ evezős-egylet néven az Országos Kaszinó helyiségében megalakult az ország legifjabb evezős egyesülete. Sacelláry György országgyűlési képviselő elnöklete alatt. negyven alapító tag jelenlétében, óriási lelkesedéssel és egyhangulag megalakultnak jelentették ki az új

egyletet és választották meg közfelkiáltással az alábbi tisztikart. Miután az alapszabályokat, költségvetést és az indítványokat letárgyalták, Sacelláry elnök meleg szavakban a megjelenteket testvéries együttérzésre buzdította, mely meggyőződése szerint az egylet ki. próbált és ismert nevü alapítóira való tekintettel csakis annak felvirágoztatására vezethet. A közgyűlés után kedélyes vacsora keretben tárgyalták meg a jövő év versenyeiőkészületeit. Az új egylet bajnok evezőseinek, a Szebeny testvéreknek édes atyját, dr. Szebeny Antal országgyűlési képviselőt a közgyűlésről táviratilag üdvözltek.

A tisztikar és választmány a következőképen alakult meg: Elnök Sacelláry György, igazgató Raics Lajos, titkár dr. Zsembery Gyula, pénztáros Sárkány Sándor, jegyzők Staël Rudolf és Jeney István, gazda dr. Holl Jenő, szertáros ifj. dr. Szebeny Antal, ellenőr Eisner Aurél, ügyész dr. Wehner József, mérnök Becske Kálmán, művezetők Manno Miltiades. Szebeny György és Kullmann Vilmos. Választmányi tagok Höcker Frigyes, Kauser Árpád, Erdősi Jenő, dr. Molnár Béla, Hosszu István, dr. Szelnár Aladár, kelenföldi ifj. Röck István és Manno Leonidas. Választmányi póttagok Bendel Gyula, Abaffy Gyula, Keincz János és Vajna Ferencz. Számvizsgálók Héger Jenő, Keresztes Henrik, Barczen Gábor.

VADÁSZFEGYVEREK

! TELEFON !
112—69

! Csakis elsőrendű gyártmányok !

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
utazási cikkek és távcsöveket ::
csekély havi törlesztésre

szállit

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

! TELEFON !
112—69

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest keleti p. u.-ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest keleti p. u.-ra.

Dél előtt				Dél után			
vonat- szám	óra	perc	vonat neme	vonat- szám	óra	perc	vonat neme
1110	5	45	sz. v.	612	12	20	sz. v.
310	5	50	>	1008	12	20	>
22	6	20	>	314	12	30	>
302	6	25	gy. v.	10	12	35	>
8	6	40	sz. v.	912	12	50	>
1502	6	45	gy. v.	1504	1	20	gy. v.
1506	6	55	sz. v.	316	1	35	sz. v.
1002	7	00	gy. v.	1304	1	40	gy. v.
602	7	05	>	604	2	00	>
906	7	10	>	4	2	05	>
402	7	20	>	404	2	15	>
1302	7	25	>	916	2	20	sz. v.
312	7	30	sz. v.	318	2	20	>
908	7	45	>	320	2	30	>
608	8	00	>	512	2	40	>
406	8	10	>	1902	2	55	gy. v.
508	8	20	>	304	3	00	>
1906	8	25	>	904	3	20	>
306	8	35	>	1022	3	30	v. v.
1706	8	55	>	18	4	25	sz. v.
2	9	20	gy. v.	322	4	25	>
24	11	55	sz. v.	606	5	00	gy. v.
				410	5	10	sz. v.
				6	5	15	gy. v.
				324	5	20	sz. v.
				514 ¹⁾	5	40	>
				308	5	55	>
				914	6	05	>
				1004	6	15	gy. v.
				510	6	15	sz. v.
				326	6	25	>
				328	6	40	>
				918	6	45	>
				516 ¹⁾	6	55	>
				28	7	00	>
				1708	7	10	>
				16	7	20	>
				332	7	35	>
				1006 ¹⁾	7	40	gy. v.
				1508	8	00	sz. v.
				1908	8	25	>
				334	8	40	>
				518 ¹⁾	9	05	>
				1306	9	15	>
				610	9	30	>
				1510	10	00	>
				336	10	05	>
				910	10	10	>
				1010	10	25	>
				408	10	25	>
				12	10	50	>
				338	11	10	v. v.
				614	11	25	sz. v.
				422	11	35	v. v.

¹⁾ Nagykátától Szolnokig csak szombaton közlekedik.

²⁾ Csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.

³⁾ Csak szombaton közlekedik.

A vonatok indulása
Budapest-Józsefvárosról

Délután.

330	7	05	sz. v.	Gödöllő
-----	---	----	--------	---------

Dél előtt				Dél után			
vonat- szám	óra	perc	vonat neme	vonat- szám	óra	perc	vonat neme
339	5	10	v. v.	323	12	10	sz. v.
345	5	20	tszsz.	611	12	30	>
309	5	30	sz. v.	911	12	40	>
1905	5	30	sz. v.	301	12	50	gy. v.
309	5	45	>	903	1	00	>
909	5	45	>	401	1	05	>
19	5	55	>	7	1	10	sz. v.
313	6	00	>	601	1	25	gy. v.
17	6	05	>	1	1	30	>
1707	6	15	>	1901	1	40	>
11	6	25	>	1301	2	10	>
407	6	30	>	325	2	15	sz. v.
1007	6	50	>	1501	2	30	gy. v.
315	6	50	>	327	4	20	sz. v.
1405	7	00	>	329	5	25	>
1305	7	10	>	15	6	25	>
309	7	20	>	3	6	35	gy. v.
317	7	25	>	507	6	40	sz. v.
319	7	30	>	421	6	55	v. v.
319	7	40	>	907	7	20	sz. v.
21	7	45	>	607	7	25	>
1003	8	00	gy. v.	305	7	35	>
1009	8	15	sz. v.	25	7	45	>
1021	8	20	v. v.	405	8	00	>
315	8	35	sz. v.	1009	8	05	>
321	8	45	>	1705	8	20	>
13	9	20	>	9	8	45	>
607	9	25	>	1507	8	50	>
1005 ¹⁾	9	35	gy. v.	27	9	00	>
313	9	55	sz. v.	331	9	10	>
5	10	05	gy. v.	303	9	20	gy. v.
409	10	20	sz. v.	29	9	28	sz. v.
23	10	45	>	1001	9	35	gy. v.
405	11	25	gy. v.	603	9	35	>
				915	9	45	sz. v.
				403	9	55	gy. v.
				905	10	00	>
				1303	10	10	>
				333	10	25	sz. v.
				517	10	35	>
				1503	10	50	gy. v.
				1907	10	55	sz. v.

¹⁾ Fiuméról. Adony-Pusztaszabolcsig csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.

²⁾ Csak hétfőn közlekedik.

A vonatok érkezése
Budapest-Józsefvárosra.

Dél előtt.

511 ¹⁾	4	40	sz. v.	Tapiósúly-Tapiósáp
513	5	00	>	Nagykátá
311	5	50	>	Gödöllő
917	6	15	>	Kunszentmiklós-Tass

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest nyugati p. u.-ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest nyugati p. u.-ra.

Dél felé				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	vonat-szám	óra	perc	vonat neve
152	5 15	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	164	12 05	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
122	5 25	>	Ersekujvár	714	12 10	>	Szeged
154	5 35	>	Vác	1404	12 20	gy. v.	Zsolna, Berlin
718	5 40	>	Szeged, Szolnok	138	12 25	sz. v.	Nagyvaros
4102	6 10	>	Esztergom	4106	12 30	>	Esztergom
156	6 20	>	Rákospalota-Ujpest	166	1 00	>	Rákospalota-Ujpest
6502	6 35	>	Lajosmizse, Kecskemét	168	1 30	>	Dunakeszi-Alag
102	6 50	k. ost. ex. v.	Wien, Paris, Ostende	4114 ^a	1 50	>	Piliscsaba
506	7 00	gy. v.	(Nagyvárad, Brassó, Kőrösmészó)	106	2 00	gy. v.	Wien, Paris
1402	7 05	>	Zsolna, Berlin	504	2 05	>	(Szatmár-Németi, Kolozsvár, Brassó)
104	7 55	>	Nagyszombat, Wien	126	2 10	sz. v.	Parkány-Nána
158	8 05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	170	2 15	>	Rákospalota-Ujpest
708	8 15	gy. v.	Orsova, Bázias	4108	2 20	>	Esztergom
712	8 30	sz. v.	Temesvár, Karánsebes	108	2 30	gy. v.	Wien
134	8 45	>	Nagyvaros	120	2 35	gy. v.	Galánta
4104	9 05	>	Esztergom	704	2 40	gy. v.	Bukarest, Bázias
114	9 20	>	Wien, Berlin	722	2 45	sz. v.	Czegléd
160	9 40	>	Rákospalota-Ujpest	6506	2 50	>	Lajosmizse, Kecskemét
162	11 05	>	Rákospalota-Ujpest	140	3 55	>	Szob
6504	11 15	>	Lajosmizse, Kecskemét	174	4 10	>	Rákospalota-Ujpest
116	12 00	>	Wien	716	4 30	>	Szeged
				110	5 15	gy. v.	Wien
				142	5 20	sz. v.	Nagyvaros
				724 ^a)	5 40	>	Czegléd
				176	5 50	>	Rákospalota-Ujpest
				128	6 00	>	Parkány-Nána
				724 ^a)	6 10	>	Czegléd
				144	6 15	>	Nagyvaros
				724	6 35	>	Czegléd, Ocsa
				4110	6 40	>	Esztergom
				726	6 45	>	Czegléd, Szolnok
				1406	6 50	gy. v.	Pozsony, Zsolna, Berlin
				130	6 55	sz. v.	Parkány-Nána
				178	7 20	>	Rákospalota-Ujpest
				728	7 35	>	Czegléd
				6508	7 40	>	Lajosmizse
				710	8 05	>	Bukarest, Bázias
				132	8 10	>	Vác
				182	8 20	>	Dunakeszi-Alag
				4112	8 30	>	Esztergom
				1408	8 40	>	Zsolna, Berlin
				118	9 30	>	Wien, Paris
				502	9 35	gy. v.	Bukarest, Stanislau
				184	10 00	sz. v.	Dunakeszi-Alag
				706	10 15	gy. v.	Szeged, Bázias, Bukarest
				720	10 30	sz. v.	Kiskunfélegyháza
				902 ^a)	11 20	k. ost.	(Belgrad,
				146	11 25	sz. v.	(Konstantinápoly
				702 ^a)	11 30	k. ost. ex. v.	Nagyvaros
							Bukarest, Konstantin.

A vonatok indulása Buda-Császárfürdőről.

4002	6 00	sz. v.	Esztergom	4006	12 15	sz. v.	Esztergom
4004	8 54	>	Esztergom	4014 ^a)	12 57	>	Piliscsaba
				4008	2 11	>	Esztergom
				4010	6 30	>	Esztergom
				4012	8 22	>	Esztergom

Dél felé				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	vonat-szám	óra	perc	vonat neve
151	5 05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	165	12 50	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
723	5 25	>	Czegléd	137	1 20	>	Nagyvaros
725	5 35	>	Czegléd	703	1 25	gy. v.	Bukarest, Bázias
4101	5 50	>	Esztergom	103	1 40	>	Paris, Wien
133	5 55	>	Nagyvaros	503	1 50	>	(Töviss, Kolozsvár,
725 ^a)	6 00	>	Czegléd	167	1 55	sz. v.	(Szatmár-Németi
153	6 05	>	Rákospalota-Ujpest	4107	2 05	>	Rákospalota-Ujpest
6507	6 10	>	Lajosmizse	167	2 05	sz. v.	Esztergom
721	6 20	>	Szolnok, Czegléd	169	2 40	>	Dunakeszi-Alag
901 ^b)	6 25	k. ost.	Konstantináp., Belgrad	171	3 00	>	Rákospalota-Ujpest
701 ^b)	6 30	ex. v. f.	Konstantináp., Bukarest	6503	3 40	>	Kecskemét, Lajosmizse
135	6 35	sz. v.	Nagyvaros	713	4 05	>	Temesvár J., Szeged
1407	6 40	>	Berlin, Zsolna	139	4 10	>	Nagyvaros
709	7 15	>	Bukarest, Bázias	4109	5 05	>	Esztergom
125	7 20	>	Parkány-Nána	175	5 15	>	Rákospalota-Ujpest
727	7 25	>	Czegléd	215	5 30	tszsz.	Ersekujvár
501	7 30	gy. v.	(Bukarest, Kolozsvár,	115	5 50	sz. v.	Wien, Berlin
			Máramarossziget)	1403	6 20	gy. v.	Berlin, Zsolna
155	7 35	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	177	6 30	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
113	7 40	>	Paris, Wien	707	6 35	gy. v.	Ocsa, Bázias
4103	7 45	>	Esztergom	105	6 40	>	Wien
6501	7 50	>	Kecskemét, Lajosmizse	107	7 10	>	Wien
157	7 55	>	Vác	711	7 40	sz. v.	Bázias, Temesvár
127	8 00	>	Parkány-Nána	179	8 00	>	Rákospalota-Ujpest
719	8 35	>	Kiskunfélegyháza	4113 ^b)	8 10	>	Piliscsaba
129	8 45	>	Nagyvaros	143	8 20	>	Nagyvaros
159	9 10	>	Dunakeszi-Alag	131	8 30	>	Parkány-Nána
705	9 20	gy. v.	Szeged	109	9 05	gy. v.	Wien
1401	9 40	>	Berlin, Zsolna, Pozsony	4111	9 25	sz. v.	Esztergom
4105	9 55	sz. v.	Esztergom	6505	9 30	>	Kecskemét, Lajosmizse
161	10 25	>	Rákospalota-Ujpest	181	9 35	>	Dunakeszi-Alag
715	10 40	>	Szeged	1405	9 45	gy. v.	Berlin, Zsolna
119	11 15	>	Galánta				(Brassó, Nagyszében,
163	11 50	>	Rákospalota-Ujpest	505	9 55	>	(Kolozsvár, Stanislau

- ¹⁾ Érkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.
- ²⁾ Érkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.
- ³⁾ Vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 12-ig közlekedik.

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

4001	5 53	sz. v.	Esztergom	4007	2 10	sz. v.	Esztergom
4003	7 48	>	Esztergom	4009	5 20	>	Esztergom
4005	10 04	>	Esztergom	4013 ^a)	8 21	>	Piliscsaba
				4011	9 31	>	Esztergom